

MDWUM

czasopismo Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego

medycyna
dydaktyka
wychowanie

05

2018

Warszawa
Rok L
ISSN 0137-6543

czerwiec 2018

Uniwersyteckie Centrum Stomatologii Wmurowanie Aktu Erekcyjnego

W numerze:

Rozmowa z prof. Ewą Kuligowską – doktorem <i>honoris causa</i> Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego z roku 2018	2
Rozmowa z dr. hab. Robertem Gałązkowskim – Dyrektorem Lotniczego Pogotowia Ratunkowego	6
Dyplomatorium absolwentów Wydziału Farmaceutycznego z Oddziałem Medycyny Laboratoryjnej	12
Wmurowanie Aktu Erekcyjnego pod Uniwersyteckie Centrum Stomatologii	14
Stetoskop	16
Kliniki	24
<i>Poznajmy się...</i> dr hab. n. med. Arkadiusz Nowak	30
XIII Konferencja Naukowa I Wydziału Lekarskiego	34
X Konferencja Naukowa Wydziału Nauki o Zdrowiu	36
Rozmowa z dr Agatą Skrzat-Kłapaczyńską z Kliniki Chorób Zakaźnych dla Dorosłych II Wydziału Lekarskiego	38
Podsumowanie konferencji „Odmiany anatomiczne w praktyce klinicznej”	42
II Studencka Konferencja Naukowa „Politrauma”	44
Sukcesy sportowe studentów	46
Wybory do studenckich organów samorządowych	47
Odeszli	48
Co? Gdzie? Kiedy?	49

Nr 5/2018 przygotował zespół redakcyjny:

prof. dr hab. Dagmara Mirowska-Guzel (Redaktor Naczelna – Przewodnicząca Senackiej Komisji ds. Informacji Naukowej i Wydawnictw),
dr Anna Staniszevska (Z-ca Redaktor Naczelnej – Z-ca Przewodniczącej Senackiej Komisji ds. Informacji Naukowej i Wydawnictw),
Marta Wojtach (Sekretarz Redakcji – Dyrektor Biura Prasowego – Rzecznik Prasowy), Cezary Ksel, Kamilla Walczak, Klaudia Wendyycz,
Maja Sosnowska (Redaktor Graficzny), zdjęcia: Michał Teperek, Wanda Widomska, Jarosław Oktaba, Tomasz Jędrzejewski

Adres redakcji: MDWum, ul. Pawińskiego 3, pok. 312, 02-106 Warszawa, tel.: (22) 57 20 615; e-mail: mdw@wum.edu.pl

Druk: topdruk24

Redakcja nie zwraca materiałów niezamówionych, zastrzega sobie prawo redagowania i skracania tekstów.

Doktor *honoris causa*
Warszawskiego
Uniwersytetu
Medycznego
2018

Prof. Ewa Kuligowska Boston University School of Medicine

Prof. Ewa Kuligowska jest absolwentką Akademii Medycznej w Warszawie. W 1970 roku ukończyła rezydenturę w zakresie diagnostyki radiologicznej. Od 1970 do 1972 roku pracowała w Zakładzie Radiologii AM. Po przyjeździe do Stanów Zjednoczonych zakończyła rezydenturę i staż w zakresie diagnostyki radiologicznej na Uniwersytecie Temple w Filadelfii. W 1978 roku zdała egzamin Amerykańskiej Rady Radiologicznej i przeniosła się do Bostonu, gdzie została członkiem Wydziału Radiologii Szkoły Medycznej Uniwersytetu Bostońskiego. Pełniła tam m.in. funkcje kierownika Sekcji Ultrasonografii oraz kierownika Sekcji Obrazowania Ludzkiego Ciała. W 1985 roku stworzyła Ośrodek Monitorowania Ciąży, którym kierowała przez 10 lat, a pod koniec lat 80. uruchomiła ośrodek zajmujący się badaniem i leczeniem prostaty.

Prof. Ewa Kuligowska jest wybitnym dydaktykiem. Już w 1971 roku studenci i rezydenci Akademii Medycznej przyznali jej honorowy tytuł Nauczyciela Roku, zaś w latach 1990 i 2002 zdobywała nagrodę Nauczyciel Roku w dziedzinie radiologii przyznawaną przez Szkołę Medyczną Uniwersytetu Bostońskiego.

W latach 1992-1993 pełniła obowiązki wiceprezesa Towarzystwa Rentgenologicznego Nowej Anglii, w latach 1993-1996 była prezesem Towarzystwa Ultrasonografii Medycznej Nowej Anglii. W 1994 roku została Honorowym Członkiem Polskiego Towarzystwa Ultrasonografii, rok później, na 34. Kongresie Polskich Radiologów, otrzymała nagrodę im. Witolda Zawadowskiego za działalność nauczycielską. Od 1997 roku jest członkiem Amerykańskiego Kolegium Radiologii, a od 1998 – Członkiem Honorowym Polskiego Lekarskiego Towarzystwa Radiologicznego.

Prof. Ewa Kuligowska była jedną z założycielek powstałej w 1982 roku Polsko-Amerykańskiej Fundacji pomagającej młodej kadrze radiologicznej w odbywaniu szkoleń w Bostonie. Tę działalność doceniła Polska Akademia Nauk w 2000 roku, przyznając prof. Ewie Kuligowskiej medal „Polonia Semper Fidelis” w uznaniu osiągnięć akademickich i edukacyjnych dla pokoleń polskich radiologów. Otrzymała również wyróżnienie Fundacji Kościuszkowskiej dla wybitnego naukowca polskiego pochodzenia. W roku 2010 zdobyła Nagrodę im. Marii Skłodowskiej-Curie przyznaną kobietom radiologom za ich wkład w dziedzinę radiologii. W tym samym roku Polsko-Amerykańskie Stowarzyszenie Medyczne uhonorowało prof. Ewę Kuligowską za osiągnięcia w dziedzinie radiologii i przywódczą rolę, jaką pełni.

Prof. Ewa Kuligowska jest autorem lub współautorem ponad 150 artykułów naukowych, recenzji i abstraktów na krajowych i międzynarodowych spotkaniach naukowych, ponadto autorem 1 książki i 15 rozdziałów w pracach zbiorowych.

Uchwałą z dnia 23 kwietnia 2018 roku Senat Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego nadał Pani Profesor Ewie Kuligowskiej tytuł doktora *honoris causa* Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego.

Jaką wartość ma dla Pani Profesor fakt przyznania Pani tytułu doktora honoris causa przez Warszawski Uniwersytet Medyczny?

Czuję ogromne wzruszenie. Jednak przede wszystkim chciałam wyrazić wielką wdzięczność Senatowi Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego, szczególnie Jego Magnificencji Rektorowi prof. Mirosławowi Wielgosowi i Dziekanowi I Wydziału Lekarskiego prof. Pawłowi Włodarskiemu za przyznanie mi tego tytułu. Nigdy nie marzyłam, że będzie dane mi go otrzymać. Okazało się jednak, że na swojej drodze spotkałam osoby, które doceniły mój wieloletni dorobek oraz zaproponowały mnie do przyznania mi przez Senat Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego godności doktora *honoris causa*. To honor i zaszczyt, który jest tym większy, że obdarza mnie nim moja *Alma Mater*. Dlatego też otrzymanie tego tytułu jest jednym z najważniejszych momentów w moim życiu.

Jak wspomina Pani studia i pracę w ówczesnej Akademii Medycznej w Warszawie?

Minęło 55 lat od ukończenia przeze mnie warszawskiej Akademii Medycznej, ale wciąż pamiętam wspaniałych nauczycieli, których tutaj spotkałam – wykładowców skupionych na edukacji i naukowców, których pasja stała się dla mnie wzorem.

Jednym z nich był prof. Witold Zawadowski – twórca Polskiej Szkoły Radiologii i doktor honoris causa Akademii Medycznej w Warszawie z roku 1975.

Pan prof. Witold Zawadowski był wielką postacią, obdarzoną ogromnym autorytetem. Zapamiętałam go jako osobę przychylnie nastawioną do wszystkich. Drzwi do jego gabinetu były zawsze otwarte, zaś w stosunku do innych cechował się niebywałą życzliwością. Mimo podeszłego wieku jego umysł wciąż żywo pracował. Przychodził codziennie do kliniki, gdzie zarówno w stosunku do siebie, jak i współpracowników był wymagający i zdyscyplinowany. Pełen ciekawości i empatii spoglądał na pacjenta. Wszechstronnie analizował i opisywał każde schorzenie, co dla nas, klinicystów, było niezwykle inspirujące. Nie zapomnę, z jakim entuzjazmem wyraził się o mojej propozycji tematu planowanej pracy doktorskiej, dotyczącej trzustki.

Dlaczego poświęciła się Pani Profesor radiologii i ultrasonografii?

Zdecydowałam się na radiologię przypadkowo. Jesienią 1966 roku na dziedzińcu szpitala przy ulicy Lindleya spotkałam dr. Jerzego Borowicza, wtedy już radiologa, który namówił mnie, żebym zrezygnowała z oczekiwania na stypendium specjalizacyjne z ginekologii i rozpoczęła specjalizację z radiologii, która była dostępna natychmiast. Pomyślałam, że to dobry pomysł, bo zawsze mogę, gdy pojawi się taka możliwość, wrócić do ginekologii. Uległam jednak fascynacji radiologią na tyle, że nigdy potem nie myślałam o tym, aby ją porzucić. Ogromny w tym udział miało znakomite grono: nestor prof. Witold Zawadowski, prof. Stefan Zgliczyński i dwie moje wybitne mentorki – dr Bogusława Benendo-Kapucińska i prof. Irena Fleszerowa, których entuzjazm i zamiłowanie do radiologii towarzyszą mi do dziś. To właśnie dr Benendo, piękna kobieta z pasją, skierowała moje myśli ku pracy naukowej. To ona zainicjowała moją działalność naukową i poprowadziła mnie przez pierwsze zabiegi inwazyjne. Tak więc na początku lat 70. szłam swoją pewną i satysfakcjonującą drogą – byłam asystentką na Wydziale Radiologii; pasjonowałam się dydaktyką i – jak wspominałam – zamierzałam zrobić doktorat.

I wtedy nastąpił wielki zwrot w życiu Pani Profesor – wyjazd do Stanów Zjednoczonych. Jak wyglądały początki Pani działalności zawodowej i naukowej po opuszczeniu kraju w 1972 roku?

Rzeczywiście, był to kolejny zwrot w moim życiu, jednak najgłębszy i wymagający największej determinacji. Tak jest, gdy wkraczamy na niezaplanowaną drogę. Czułam się samotnie, niepewnie, dodatkowo z bagażem obowiązków ponad siły. W 1972 roku wyjechałam prywatnie do Stanów Zjednoczonych, by spotkać się z mężem wykładającym prawo na Uniwersytecie Harvarda jako profesor wizytujący.

Rektor prof. Mirosław Wielgoś i prof. Ewa Kuligowska podczas spotkania w rektoracie 22 maja 2018 roku

Mąż postanowił kontynuować karierę naukową w tym kraju. Zostałam rzucona na głęboką wodę, bez znajomości języka i bez możliwości wykonywania zawodu. Przede mną było sześć znamiennych, intensywnych i trudnych lat. Dominującym pragnieniem było sprowadzenie z Polski dwóch synów. Udało mi się to w prawdziwie filmowym stylu, bo wydostanie ich zza żelaznej kurtyny nie było łatwe.

Przeszłam kolejne etapy bardzo wymagających egzaminów nostryfikacyjnych, by móc starać się o trzyletnią, powtórzną rezydenturę i roczny *fellowship* w nowej dziedzinie ultrasonografii oraz tomografii komputerowej na Wydziale Radiologii Uniwersytetu Temple w Filadelfii. W 1978 roku ukończyłam amerykańską rezydenturę i *fellowship*, zdałam egzamin specjalizacyjny i wyjechałam do Bostonu, gdzie zostałam przyjęta do zespołu Wydziału Radiologii Szkoły Medycznej Uniwersytetu Bostońskiego. Panowała tam wówczas twórcza, stymulująca intelektualnie atmosfera, w czym duża zasługa moich kolejnych szefów, profesorów Szapiro, Ferruci i Norbash. Zostałam tam przez kolejne 40 lat. Moim wielkim szczęściem było to, że w USA spotkałam wspańiałych ludzi, doświadczonych naukowców, którzy inspirowali mnie do rozwoju, ale i młodych, z ich oryginalnymi pomysłami, od których wiele się nauczyłam.

Znane jest zaangażowanie Pani Profesor w rozwój nowych kadr polskiej medycyny. Na czym koncentrowała się pomoc Pani Profesor polskim radiologom i specjalistom ultrasonografii?

Jak już wspominałam, pasjonowałam się dydaktyką. Praca w Szkole Medycznej Uniwersytetu Bostońskiego umożliwiła mi kontakt z nowymi technikami, co następnie owocowało doniesieniami naukowymi, opisującymi nowe metody. Edukacja zawsze była moim priorytetem, a dzielenie się swoimi dokonaniem uważam za akademicki obowiązek i udział w rozwoju medycyny. Przez wiele lat moim marzeniem była chęć niesienia pomocy polskiej radiologii, szczególnie polskim lekarzom. W 1982 roku, który większość z nas wspomina jako szary i pozbawiony perspektyw okres w Polsce, spotkałam się z profesorami: Pruszyńskim, Marcińskim i Waleckim. Zdecydowaliśmy o założeniu Polsko-Amerykańskiej Fundacji, której statutowym celem będzie pomoc w kształceniu młodych kadr lekarskich w Bostonie. Kandydaci, którzy mieli skorzystać ze wsparcia Fundacji, musieli spełniać proste warunki – znać angielski, mieć specjalizację z radiologii i pasję, by się rozwijać. Przez 15 lat, do 2000 roku, gościłam 55 osób – 35 z Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego, a 20 z innych miast. Osoby te, dzięki życzliwości mojego bostońskiego zakładu radiologii, odbywały bezpłatne szkolenia w tym ośrodku. Szkolenie trwało od sześciu tygodni do nawet kilku lat. Zakres szkolenia obejmował wszystkie dziedziny diagnostycznej oraz inwazyjnej radiologii, także ultrasonografię diagnostyczną i inwazyjną, perinatologię, patologię ciąży oraz terapię płodu.

Jednak moja pomoc nie ograniczała się tylko do kształcenia młodych lekarzy w ośrodku w Bostonie. Przekazywałam swoją wiedzę także w Polsce. Pięć lat temu wraz z całym moim zespołem poprowadziłyśmy trzydniowe sympozjum radiologiczne w Warszawie. Podkreślić muszę, że nie odbyłoby się ono bez organizacyjnego wsparcia profesorów: Trojanowskiej, Pruszyńskiego, Jakubowskiego, Waleckiego i Cieszanowskiego. Poza tym byłam zapraszana do udziału i wykładów na temat nowoczesnej ultrasonografii oraz zabiegowej radiologii w trakcie zjazdów Polskiego Towarzystwa Radiologicznego i Polskiego Towarzystwa Ultrasonograficznego, których mam zaszczyt być honorowym członkiem. Często gościłam w szpitalu klinicznym przy ul. Banacha i to tutaj, w 2013 roku, pomogłam przeprowadzić pierwszy zabieg wypalania guza wątroby. Angażowałam się również w akcje służące wysyłaniu do Polski sprzętu medycznego, w tym czterech aparatów USG.

Dwukrotnie otrzymała Pani tytuł „Teacher of the Year” przyznawany przez Boston University School of Medicine. Co w Pani opinii świadczy o wartości nauczyciela akademickiego?

Moim zdaniem najważniejsze jest to, aby nauczyciel wzbudził entuzjazm wśród młodych ludzi oraz ich zaciekawienie tym, co mówi i co robi. Tak się stało ze mną. Ogromne znaczenie dla każdego młodego człowieka, a w szczególności studenta, ma spotkanie na swojej drodze kogoś, kto swoją pasją i postawą życiową wskaże kierunek, w którym powinno się podążać, a czasem zawróci na właściwą ścieżkę. To właśnie tacy ludzie wzbudzają entuzjazm i szacunek u młodzieży. Dobry dydaktyk to taki, którego studenci starają się naśladować, to znaczy jego wiedza, podejście do drugiego człowieka, pacjenta, a także jego szacunek dla nauki i etosu akademickiego stają się wzorem dla innych.

Jest Pani Profesorem znaną promotorką osoby Marii Skłodowskiej-Curie. Dlaczego jej osiągnięcia są dla Pani tak inspirujące?

Radiologia to męski świat. Gdy rozpoczynałam pracę, byłam drugą kobietą w naszym zakładzie i choć dużo się zmieniło, kobiet radiologów nie jest zbyt wiele. Na uczelniach medycznych połowa studentów to kobiety, jednak potem ich liczba w środowisku naukowym spada. Różne są tego powody: szklany sufit, chęć założenia rodziny, nawet pracy, lepsze płace dla mężczyzn. Ja jednak chcę kobietom dodać odwagi i dlatego w trudnych chwilach odwołuję się do Marii Skłodowskiej-Curie. To moja duchowa mentorka, której najpierw... przywróciłam polskość w Stanach Zjednoczonych. W 2003 roku, w stulecie przyznania jej pierwszej Nagrody Nobla, opublikowałam artykuł przypominający, że tak naprawdę była Polką o nazwisku Skłodowska. Dla Amerykanów była do tej pory Francuzką o nazwisku Curie.

Sądzę, że wszyscy powinniśmy pamiętać o jej przesłaniu: „Życie nie jest dla nikogo łatwe. Jednak musimy być wytrwali i przede wszystkim pewni siebie. Musimy wierzyć, że posiadamy talenty, które pozwalają nam osiągnąć dane cele”. Do dzisiaj jest to moja maksyma życiowa. Tym większą radość sprawiło mi w 2010 roku otrzymanie nagrody imienia Marii Skłodowskiej-Curie. Nagroda kobiety dla kobiety – za wkład w rozwój radiologii, za najbardziej wartościowe, nowatorskie dokonania w tej dziedzinie. Pozostając w tym kobiecym nurcie, dodam, że przez cztery lata byłam przewodniczącą amerykańskiej organizacji kobiet radiologów.

Rozmawiał Cezary Ksel

Dr hab. Robert Gałązkowski

Dyrektor Lotniczego Pogotowia Ratunkowego (LPR),
od października 2018 roku Kierownik Zakładu Ratownictwa Medycznego
(Wydział Nauki o Zdrowiu)

Od dziesięciu lat jest Pan Dyrektorem Lotniczego Pogotowia Ratunkowego, lecz ratownictwem medycznym zajmował się Pan dużo wcześniej.

Rzeczywiście, już w 1997 roku rozpocząłem pracę w zespole ratownictwa medycznego w karetce reanimacyjnej. Przez pewien okres pracowałem również na oddziale intensywnej terapii. Natomiast od 1999 roku zacząłem latać w śmigłowcu ratunkowym. Wtedy też dyrektor powstającego Lotniczego Pogotowia Ratunkowego zaproponował mi pracę w zespole, który tę jednostkę tworzył. Działo się to w momencie, kiedy na bazie zespołów lotnictwa sanitarnego tworzą nową strukturę, zwaną Lotniczym Pogotowiem Ratunkowym (LPR). W ten sposób trafiłem do LPR-u, gdzie pracowałem na różnych stanowiskach, przechodząc wszystkie szczeble kariery zawodowej, a w końcu zostałem Dyrektorem Lotniczego Pogotowia Ratunkowego.

Jakie zmiany zaszły w ciągu dekady w Lotniczym Pogotowiu Ratunkowym?

Lotnicze Pogotowie Ratunkowe mocno zmieniło swój obraz. Zaważyła na tym przede wszystkim całościowa wymiana floty śmigłowców. Początkowo zakupiliśmy 23 maszyny oraz symulator lotu, a trzy lata temu kolejne 4 śmigłowce. To pozwoliło nam stworzyć nowe bazy. Obecnie posiadamy 21 baz stałych, dodatkowo w okresie wakacyjnym uruchamiamy bazę sezonową w Koszalinie. Bardzo pomogły nam środki unijne, dzięki którym mogliśmy wyremontować lub wybudować na nowo kilkanaście baz. Jest to również okres, podczas którego znacząco rozwinęła się też infrastruktura krajowych lądowisk przyszpitalnych. Budowa nowych lądowisk umożliwiła bezpieczne wykonywanie operacji lotniczych, zarówno transportu pacjentów

z miejsca zdarzenia do szpitalnego oddziału ratunkowego, centrum urazowego czy do innego ośrodka specjalistycznego, jak i wykonywanie transportów międzyszpitalnych. Wdrażamy w tej chwili zaawansowany system szkolenia pilotów do gogli noktowizyjnych, który udało nam się zorganizować dzięki funduszom unijnym i środkom przekazanych przez Ministerstwo Zdrowia. Piloci będą przygotowani do wykonywania operacji po zachodzie słońca, a gogle powinny podnieść poziom bezpieczeństwa wykonywania tych operacji. Używanie tego systemu wymaga jednak dokonania modyfikacji wnętrza śmigłowców.

Wprowadziliśmy intensywne szkolenia dla zatrudnionych u nas lekarzy, ratowników medycznych i pielęgniarzy. Warto w tym miejscu podkreślić, że w ubiegłym roku podpisałem porozumienie z prezesem Polskiej Rady Resuscytacji Panem prof. Januszem Andresem, na mocy którego nasze szkolenia są realizowane w oparciu o standardy Europejskiej Rady Resuscytacji, pozwalające na wprowadzenie jednolitych zasad postępowania z pacjentami na terenie całego kraju. To tylko wybrane elementy, które zmieniły oblicze Lotniczego Pogotowia Ratunkowego.

Jedną z moich głównych zasad jest dążenie do ustawicznego szkolenia mającego na celu minimalizację ryzyka. Co prawda w lotnictwie ryzyka nie można całkowicie wyeliminować, jednak można dążyć do jego zminimalizowania przez intensywne szkolenie, obsługę techniczną, powtarzalność procesów umożliwiających wyłapywanie potencjalnych błędów. Temu między innymi służy SMS – Safety Management System, czyli system zarządzania bezpieczeństwem dotyczący wszystkich komórek organizacyjnych w pogotowiu lotniczym. Każdy z pracowników musi mieć świadomość, że jego rola w Lotniczym Pogotowiu Ratunkowym jest istotna w globalnym rozumieniu bezpieczeństwa zarówno jednostki, jak i załogi statku powietrznego, a przede wszystkim bezpieczeństwa pacjenta.

Czy w ślad za tym poszły również zmiany w postrzeganiu Lotniczego Pogotowia Ratunkowego przez społeczeństwo?

Nasza jednostka powstała w 2000 roku. Współtworzyłem ją, dlatego pamiętam początki, kiedy śmigłowce w większości przypadków wykonywały jedynie transporty międzyszpitalne. Naszym priorytetem stało się ratownictwo medyczne, czyli wykonywanie lotów do wypadków i nagłych zachorowań. Z czasem świadomość o naszej misji w tym zakresie rosta zarówno wśród społeczeństwa, jak i dyspozytorów medycznych. Dzisiaj lądowanie śmigłowca w terenie przygodnym, obok chaty, na ulicy lub przy bloku, jednym słowem – na miejscu zdarzenia, jest czymś powszechnym. Powiem więcej, lądowanie kilku śmigłowców stało się już zjawiskiem powszechnym, dlatego że dyspozytorzy medyczni, od których tak naprawdę zależy decyzja o zadysponowaniu śmigłowca ratunkowego, też zrozumieli korzyści wynikające z posiadania floty lotniczej.

Niemniej pogotowie lotnicze nigdy nie było, nie jest i nie będzie konkurencją dla naziemnych zespołów ratownictwa medycznego. Pogotowie lotnicze stanowi uzupełnienie systemu, jego integralny element. Kluczem przy podejmowaniu decyzji, który zespół ratowników wysłać do miejsca zdarzenia, jest czas dostarczenia pomocy medycznej pacjentowi, a następnie właściwy, szybki transport do określonego – według potrzeb danego pacjenta – szpitala. W zależności od obrażeń powinien on być przetransportowany możliwie szybko we właściwe miejsce.

W jaki sposób zatem Lotnicze Pogotowie Ratunkowe musiało dostosować się do zmian w systemie ratownictwa medycznego, o których Pan mówił?

O tym, że Lotnicze Pogotowie Ratunkowe jest integralnym elementem systemu, informują zapisy ustawy o Państwowym Ratownictwie Medycznym (PRM). Pierwszy projekt ustawy powstał na przełomie 1999 i 2000 roku. Została ona podpisana przez Prezydenta RP w 2001 roku, ale jej zapisy w całości nie weszły w życie. W okresie, kiedy Ministrem Zdrowia był prof. Zbigniew Religa, przygotowano drugi projekt, procedowany w latach 2005-2006. Od tamtej pory mamy funkcjonujący system ratownictwa medycznego opisany na mocy tej ustawy. Zapisy w niej zawarte regulują zarówno zadania administracji państwowej, jak i jednostek systemu, opisują również zasady finansowania tego systemu. Ustawa powołała do życia w sposób formalny

Rektor WUM prof. Mirosław Wielgoś wręcza dr. hab. Robertowi Gałżkowskiemu akt powołania na stanowisko Kierownika Zakładu Ratownictwa Medycznego

zawód ratownika medycznego, opisała jego kwalifikacje i uprawnienia. Ponadto pojawiło się w niej po raz pierwszy pojęcie kwalifikowanej pierwszej pomocy oraz pojęcie centrum urazowego. Od 2006 roku mamy zatem podwaliny prawne dla funkcjonowania tego systemu. Oprócz tego tworzeniu systemu ratownictwa medycznego od 1999 roku towarzyszył rządowy Program Zintegrowanego Ratownictwa Medycznego, którego celem było skonsolidowanie poszczególnych elementów systemu – szpitalnych oddziałów ratunkowych i zespołów ratownictwa medycznego. Wtedy też powstała specjalizacja lekarska z medycyny ratunkowej jako samodzielna dziedzina. W 2000 roku uruchomiono pierwszy nabór na studia I stopnia dla ratowników medycznych, chwilę potem powstała specjalizacja z pielęgniarstwa ratunkowego.

Dzisiaj, patrząc na system ratownictwa medycznego, możemy w stu procentach powiedzieć, że dzięki środkom finansowym obraz polskiego ratownictwa medycznego nie odstaje od tego, który jest na świecie. A spoglądając na niektóre kraje, w naszej ocenie wysoko uprzemysłowione, powiedziałbym nawet, że dysponujemy lepszym wyposażeniem i większymi możliwościami. Natomiast sytuacją której powinniśmy unikać i z którą musimy walczyć, jest rutyna wśród zawodów medycznych pracujących w systemie ratownictwa medycznego. Musimy cały czas uczyć się po to, żeby poznawać nowe zasady, wytyczne, badania naukowe wprowadzające nowoczesne metody leczenia i ratowania pacjentów. To są zadania, które przed organizatorami systemu stoją na każdym kroku.

Obecnie w Parlamencie trwają prace nad ustawą o zmianie ustawy o Państwowym Ratownictwie Medycznym oraz niektórych innych ustaw. Dlaczego konieczne są nowe zapisy?

Uplłynęło już ponad 10 lat funkcjonowania ustawy z 2006 roku. W tym czasie zaszły pewne zmiany w systemie ratownictwa medycznego, które należy wprowadzić. Głównym elementem nowelizacji jest System Wspomagania Dowodzenia PRM służący integracji dyspozytorni medycznych, dzięki czemu będą one w stanie zawiadywać dużą akcją ratunkową i bez problemu podejmą optymalną decyzję o dysponowaniu zespołami ratownictwa medycznego. System Wspomagania Dowodzenia zostanie przejęty przez Ministra Zdrowia od Ministra Spraw Wewnętrznych, który obecnie tym systemem zarządza, a następnie powierzony Lotniczemu Pogotowiu Ratunkowemu. Jeszcze w tym roku zostanie utworzone Centrum Monitorowania Ratownictwa Medycznego jako jednostka funkcjonująca w Lotniczym Pogotowiu Ratunkowym, posiadająca jednak dużą suwerenność, która będzie odpowiadała za System Wspomagania Dowodzenia. Co to oznacza dla nas? Przede wszystkim przejęcie bardzo poważnego, dodatkowego zadania, które nie będzie zadaniem łatwym, za to niosącym duże ryzyko, związane chociażby z nieprzewidzianą awarią systemu.

Co uznaje Pan za swój największy sukces podczas dotychczasowego kierowania Lotniczym Pogotowiem Ratunkowym?

Myślę, że wprowadzenie nowych śmigłowców. Zwracam jednak uwagę, że ustanowienie wieloletniego programu wymiany śmigłowców dla Lotniczego Pogotowia Ratunkowego wynikało z przepisów europejskich. Musieliśmy wycofać się z eksploatacji śmigłowców Mi-2, które nie operowały w I klasie osiągnięć, a wprowadzić maszyny odpowiadające nowym europejskim wytycznym. Przypominam sobie konferencję podsumowującą wymianę floty. Odwiedził nas wtedy prezydent Europejskiego Stowarzyszenia Operatorów Śmigłowej Służby Ratownictwa Medycznego i Lotniczego Transportu Sanitarnego (EHAC). Usłyszeliśmy od niego, że polskie Lotnicze Pogotowie Ratunkowe jest pierwszą organizacją w Europie, która wymieniła całą flotę śmigłowców, nie zawieszając dyżuru Śmigłowej Służby Ratownictwa Medycznego. Dzięki wymianie floty polscy pacjenci mogą cały czas liczyć na pomoc „latającej karetki”.

Kolejny sukces to realizowany od tego roku rządowy projekt „Narodowy Program Szkolenia Pilotów LPR”, który ma na celu rozwiązanie problemu z pozyskaniem pilotów. Dowódcą maszyny w Lotniczym Pogotowiu Ratunkowym może być osoba dysponująca tysiącem godzin nalotu dowódczego, a przypomnę, że osoba kończąca szkolenie do licencji zawodowej posiada nalot na poziomie 130-140 godzin – wobec tego nie może ona rozpocząć u nas pracy jako dowódca śmigłowca. Dzięki przyjęciu tego programu mamy zabezpieczone środki na zakup trzech małych samolotów i dwóch małych śmigłowców, które będą służyły do zdobywania nalotu dowódczego przez młodych pilotów. W ramach tego samego programu planowany jest także zakup dwóch samolotów odrzutowych służących transportowi pacjentów na dłuższe odległości.

W jaki sposób Lotnicze Pogotowie Ratunkowe włącza się w kształcenie studentów?

Niemal w każdym województwie, w którym działają uczelnie kształcące ratowników medycznych, organizujemy dla studentów wizyty studyjne w Lotniczym Pogotowiu Ratunkowym lub zajęcia prowadzone w naszych bazach. Problemem natomiast jest organizowanie praktyk, dlatego że na pokładzie śmigłowca wystarcza miejsca jedynie dla pacjenta, pilota, lekarza i ratownika medycznego. Śmigłowce LPR-u to małe maszyny, zdolne wylądować w terenie przygodnym, dlatego też ich wnętrze nie pozwala na przebywanie w ramach praktyki nawet jednego studenta. Czasem jedynie zgadzamy się na pojawienie się operatora, który zrobi zdjęcia czy nakręci film dla celów szkoleniowych. Natomiast zależy nam na tym, żeby studentów przygotowywać zarówno w zakresie wiedzy o funkcjonowaniu Lotniczego Pogotowia Ratunkowego, zasad dysponowania zespołami Lotniczego Pogotowia Ratunkowego, jak i zasad współpracy z zespołem LPR-u.

Oprócz swoich podstawowych działań Lotnicze Pogotowie Ratunkowe bierze udział w kampaniach wspierających bezpieczeństwo. Dlaczego?

Wynika to z faktu, że żaden idealnie działający system ratownictwa medycznego nie będzie skuteczny, jeśli naoczny świadek zdarzenia nie rozpocznie bezzwłocznie udzielania pierwszej pomocy. To hasło przyświeca mi od lat i pomaga zaangażować się w każdą akcję edukacyjną dotyczącą bezpieczeństwa czy to na drogach, czy podczas wakacji. W każdej chwili naszego życia może dojść do jego zagrożenia. Dlatego stale apelujemy o niespożywanie alkoholu, zarówno podczas wypoczynku nad wodą, jak i planując prowadzenie pojazdu. Ale trzeba też apelować o to, aby – jeżeli już do tragicznego zdarzenia dojdzie, na co niekoniecznie mamy wpływ – nie bać się wykonać kilku podstawowych czynności, które mogą uratować ludzkie życie. To jest istotne również dlatego, że żadna karetka czy śmigłowiec nie dotrze na miejsce zdarzenia w ciągu czterech minut. A są to najważniejsze cztery minuty, w trakcie których rozpoczyna się proces obumierania komórek nerwowych i pojawiają się nieodwracalne zmiany w mózgu.

Dlatego główną ideą, która powinna przyświecać każdemu lekarzowi, ratownikowi medycznemu, pielęgniarce, wszystkim osobom funkcjonującym w systemie ochrony zdrowia, powinno być przekonywanie, że udrożnienie dróg oddechowych czy uciskanie klatki piersiowej to nie są czynności, które osobie nieprzytomnej czy bez wyczuwalnego tętna mogą zaszkodzić. Bo jak można zaszkodzić człowiekowi, który umiera na naszych oczach? Jemu można tylko pomóc.

Od 2013 roku Lotnicze Pogotowie Ratunkowe wraz z Zakładem Ratownictwa Medycznego WUM organizuje konferencję „Wsparcie psychologiczne w ratownictwie medycznym”. Jakie są najważniejsze cele tego sympozjum?

Pracując w ratownictwie medycznym, notorycznie stykamy się ze śmiercią i stresem. Zarówno moje obserwacje, jak i światowe badania pokazują, że takie środowisko pracy ma wielki wpływ na zdrowie psychiczne osób funkcjonujących w systemie ratownictwa medycznego. Często się zdarza, że rodzina nie wie, jak takiej osobie pomóc. Dzięki naszej konferencji chcieliśmy zdiagnozować problem, pokazać, że ten problem istnieje, jednak nie należy się go bać, za to trzeba z nim walczyć i mu przeciwdziałać. Ponadto chcieliśmy pokazać, jak samemu sobie radzić z wszechogarniającym stresem, wskazać pewne ścieżki, zarówno od strony organizacyjnej dla jednostek ratownictwa medycznego, jak i od strony autoterapii, jak sobie radzić z destrukcyjnym wpływem specyficznego środowiska pracy na zachowanie ratownika medycznego. Rosnąca z roku na rok liczba uczestników konferencji świadczy, że nasze środowisko czekało na podobne wydarzenie.

21 maja otrzymał Pan akt powołania na stanowisko Kierownika Zakładu Ratownictwa Medycznego.

Jakie okoliczności sprawiły, że rozpoczął Pan pracę ze studentami?

W 2005 roku obroniłem doktorat i stwierdziłem, że chciałbym posiadaną wiedzę przekazywać młodym ludziom. To był powód, dla którego rozpocząłem pracę u Pana prof. Andrzeja Zawadzkiego w Zakładzie Medycyny Ratunkowej. W 2011 roku związałem się z Zakładem Ratownictwa Medycznego. Mam nadzieję, że przekazywanie studentom wiedzy, swoich doświadczeń i pewnych spostrzeżeń pozwoli im dobrze przygotować się na wejście w ten zawód – trudny, angażujący fizycznie i psychicznie, ale jak żaden inny pozwalający poczuć radość z uratowania życia drugiemu człowiekowi.

Rozmawiał Cezary Ksel

Fot. Lotnicze Pogotowie Ratunkowe

Dyplomatorium absolwentów

Wydziału Farmaceutycznego z Oddziałem Medycyny Laboratoryjnej

28 kwietnia w Auli Centrum Dydaktycznego odbyła się promocja magistrów farmacji, magistrów analityki medycznej oraz doktorów i doktorów habilitowanych nauk farmaceutycznych w roku 2018. Władze rektorskie Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego reprezentowała prof. Jadwiga Turło – Prorektor ds. Nauki i Transferu Technologii oraz prof. Krzysztof J. Filipiak – Prorektor ds. Umiejdzynarodowienia, Promocji i Rozwoju. Gospodarzem dyplomatorium był Dziekan WF prof. Piotr Wroczyński, któremu towarzyszyli Prodziekani: prof. Grażyna Nowicka – Prodziekan ds. Oddziału Medycyny Laboratoryjnej, dr hab. Joanna Kolmas – Prodziekan ds. Dydaktyczno-Wychowawczych oraz dr hab. Marcin Sobczak – Prodziekan ds. Nauki. Przybyli również przedstawiciele pozostałych Wydziałów: prof. Marek Kuch – Dziekan II WL, prof. Agnieszka Cudnoch-Jędrzejewska – Prodziekan I WL, prof. Kazimierz Szopiński – Prodziekan WLD i dr hab. Katarzyna Koziak – Prodziekan WNoZ.

Po przywitaniu promowanych i gości przez Dziekana głos zabara Prorektor prof. Jadwiga Turło. W swoim wystąpieniu podkreśliła znaczenie Wydziału kierowanego przez prof. Piotra Wroczyńskiego w kształceniu przyszłych pokoleń farmaceutów i analityków medycznych.

Wydział Farmaceutyczny, powołany w 1926 roku, jest od dziesięcioleci chlubą naszej Uczelni. Pozostaje jednym z filarów Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego, wzmacniając jego prestiż, znaczenie naukowe i edukacyjne. Owocem pracy Wydziału są rzesze wybitnych absolwentów, których dokonania odgrywają znaczącą rolę w postępie wiedzy farmaceutycznej w kraju i na świecie – powiedziała prof. Jadwiga Turło. Zwracając się do doktorów i doktorów habilitowanych, Profesor wyraziła nadzieję, że będą oni kontynuować swoje aktywności, prowadzić badania naukowe, publikować w najlepszych czasopismach, dzięki czemu nasza Uczelnia nie tylko nadal będzie najlepszym ośrodkiem rozwoju nauk medycznych w kraju, ale znajdzie się w czołówce europejskich uczelni medycznych.

Podczas dyplomatorium wręczono nagrody i wyróżnienia indywidualne. Medal Złoty Laur Absolwenta dla najlepszej absolwentki kierunku farmacja otrzymała mgr farm. Marta Małyszczuk – średnia 4,93. To samo wyróżnienie dla najlepszego absolwenta kierunku analityka medyczna zdobyła mgr Dominika Łacheta – średnia 4,72. Złotą Odznakę Studenckiego Towarzystwa Naukowego WUM przyznano absolwentce kierunku analityka medyczna mgr Anecie Moskaliak. W uznaniu zasług związanych z działalnością w Samorządzie Studentów Wydziału Farmaceutycznego z Oddziałem Medycyny Laboratoryjnej dyplom i specjalne wyróżnienie otrzymał mgr Abduljabbar Bassmar. Dyplom wręczał Kamil Koronowski – Wiceprzewodniczący Zarządu Samorządu Studentów Wydziału Farmaceutycznego z Oddziałem Medycyny Laboratoryjnej.

W 2018 roku 134 osoby ukończyły studia na kierunku farmacja, a 28 osób – na kierunku analityka medyczna. Podczas uroczystej promocji 14 osobom wręczono dyplom doktora nauk farmaceutycznych, a 5 osób otrzymało dyplom doktora habilitowanego nauk farmaceutycznych.

W imieniu absolwentów głos zabarał mgr Abduljabbar Bassmar, a dr hab. Dariusz Pisklak w imieniu doktorów i doktorów habilitowanych nauk farmaceutycznych podziękował za przyznane stopnie naukowe. Okolicznościowe przemówienia wygłosili także dr Sławomir Białek – Przewodniczący Oddziału Warszawskiego Polskiego Towarzystwa Diagnostyki Laboratoryjnej i prof. Mieczysław Szostek – Prezes Stowarzyszenia Wychowanków Warszawskiej Medycyny i Farmacji.

W części artystycznej wysłuchano czterech utworów wykonanych przez Kwartet Reprezentacyjny Orkiestry Kameralnej WUM w składzie: I skrzypce – Elżbieta Sandel, absolwentka klasy skrzypiec Uniwersytetu Muzycznego Fryderyka Chopina, II skrzypce – Anna Burban, studentka II WL, altówka – Idalia Dąbrowska, studentka II WL, wiolonczela – Bartosz Kózka, doktorant II roku studiów doktoranckich WF.

Przemawia dr Sławomir Białek

Dr hab. Dariusz Pisklak

Mgr Abduljabbar Bassmar (drugi od lewej)

Nowi doktorzy i doktorzy habilitowani nauk farmaceutycznych

Od prawej: prof. Jadwiga Turło, mgr Aneta Moskalik ze Złotą Odznaką STN WUM, prof. Piotr Wroczyński, Jacek Dziedziak – Prezes Elekt STN WUM

Mgr farm. Marta Małyszczuk (w środku) otrzymała Medal Złoty Laur Absolwenta – na zdjęciu z Prorektorem prof. Jadwigą Turło i Dziekanem prof. Piotrem Wroczyńskim

Koncert Kwartetu Reprezentacyjnego Orkiestry Kameralnej WUM

Wmurowanie Aktu Erekcyjnego pod Uniwersyteckie Centrum Stomatologii

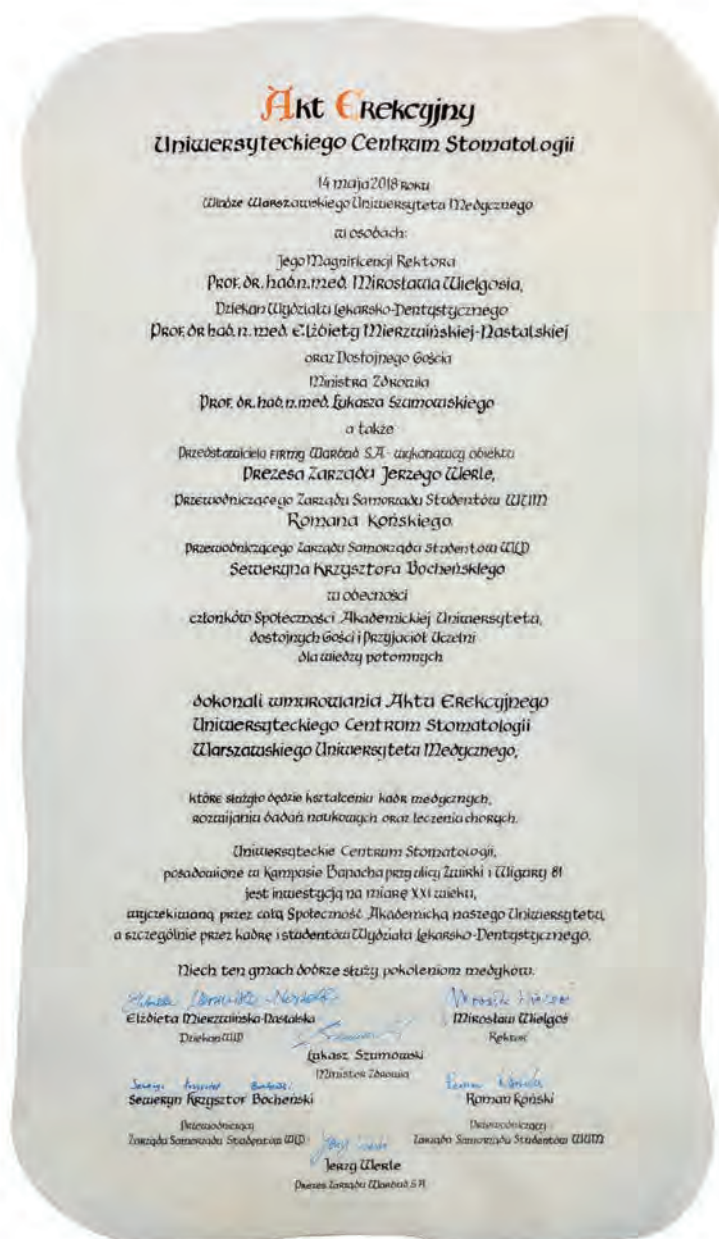
Uroczyste podpisanie Aktu Erekcyjnego. Od lewej: Prezes Zarządu Warbud SA – Jerzy Werle, Dziekan WLD prof. Elżbieta Mierzwińska-Nastalska, Rektor prof. Mirosław Wielgoś, Przewodniczący Zarządu Samorządu Studentów WLD – Seweryn K. Bocheński, Przewodniczący Zarządu Samorządu Studentów WUM – Roman Koński

14 maja 2018 roku uroczyście wmurowano Akt Erekcyjny pod budowę Uniwersyteckiego Centrum Stomatologii Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego. Gmach powstaje na terenie kampusu Banacha, przy ul. Żwirki i Wigury 81, pomiędzy Centrum Biblioteczno-Informacyjnym a Centrum Badań Przedklinicznych. Akt Erekcyjny podpisali JM Rektor prof. Mirosław Wielgoś, prof. Elżbieta Mierzwińska-Nastalska – Dziekan Wydziału Lekarsko-Dentystycznego, Minister Zdrowia – Łukasz Szumowski, Jerzy Werle – Prezes Zarządu Warbud SA, a także Roman Koński – Przewodniczący Zarządu Samorządu Studentów WUM i Seweryn K. Bocheński – Przewodniczący Zarządu Samorządu Studentów WLD.

W Akcie zapisano dla potomnych m.in.: *Uniwersyteckie Centrum Stomatologii, posadowione w Kampusie Banacha przy ulicy Żwirki i Wigury 81, jest inwestycją na miarę XXI wieku, wyczekiwaną przez całą Społeczność Akademicką naszego Uniwersytetu, a szczególnie przez kadrę i studentów Wydziału Lekarsko-Dentystycznego.*

Rektor prof. Mirosław Wielgoś powiedział podczas uroczystości: *Rok akademicki 2019/2020 studenci i pracownicy Wydziału Lekarsko-Dentystycznego rozpoczną w nowym, wspaniałym gmachu. Centrum służyć będzie kształceniu kadr medycznych, rozwijaniu badań naukowych oraz leczeniu chorych. (...) Obecny Wydział Lekarsko-Dentystyczny to społeczność akademicka licząca blisko 1000 osób, w tym 695 studentów, 52 doktorantów oraz 239 nauczycieli akademickich i pracowników. To wspólnota, która jest jednym z filarów Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego i zasługuje na nowoczesny, przyjazny kadrze akademickiej, studentom i pacjentom gmach.*

Dla Wydziału Lekarsko-Dentystycznego jest to bardzo ważny, ale również bardzo wzruszający dzień. Na naszych oczach spełniają się marzenia społeczności Wydziału o własnym, wspólnym miejscu, o wspaniałym, nowoczesnym gmachu dla stomatologów. (...) Nasz Wydział otrzyma warunki funkcjonowania, na jakie stomatologia w naszej Uczelni czekała od dziesięcioleci – mówiła Dziekan prof. Elżbieta Mierzwińska-Nastalska.

Treść Aktu Erekcyjnego

Uroczyste wmurowanie Aktu Erekcyjnego

Prof. Elżbieta Mierwińska-Nastalska oraz prof. Mirosław Wielgoś pod gmachem powstającego Uniwersyteckiego Centrum Stomatologii

Gmach UCS w dniu wmurowania Aktu Erekcyjnego

Uniwersyteckie Centrum Stomatologii będzie się składało z pięciu kondygnacji naziemnych. Na parterze znajdują się: Poradnia Stomatologiczna, Zakład Stomatologii Zintegrowanej, Zakład Radiologii Stomatologicznej i Szczękowo-Twarzowej oraz rejestracja. Na pierwszym piętrze działać będą: Katedra i Zakład Stomatologii Zachowawczej z Endodoncją oraz Zakład Chirurgii Stomatologicznej. Piętro drugie zajmą Zakłady: Stomatologii Dziecięcej oraz Chorób Błony Śluzowej i Przyzębia. Trzecie piętro zostanie przeznaczone dla Katedry Protetyki Stomatologicznej oraz Laboratorium Protetyki. Natomiast na ostatniej kondygnacji będą działały: Zakład Ortodontyki oraz nowo tworzony Zakład Higieny Stomatologicznej.

Tu również zlokalizowana zostanie aula wykładowa na 110 miejsc, część administracyjno-biurowa oraz bufet. Poza wspólną aulą na każdym piętrze będą funkcjonowały sale dydaktyczne. Dwie kondygnacje podziemne przeznaczone są na garaż (100 miejsc) wraz z niezbędną infrastrukturą towarzyszącą. Uniwersyteckie Centrum Stomatologii będzie również wyposażone w nowoczesny sprzęt, jak np. 149 unitów stomatologicznych.

Generalnym wykonawcą robót jest firma Warbud SA. Projekt przygotowało Biuro Projektowe ARCHIBIS Kielce, a głównym projektantem jest Kamil Biskup. Prace budowlane ruszyły 6 września 2017 roku, zaś całkowite ukończenie inwestycji jest zaplanowane na sierpień 2019 roku.

Marta Wojtach, Klaudia Wendycz

Awanse, nagrody

- Samodzielny Publiczny Kliniczny Szpital Okulistyczny przy ul. Sierakowskiego w Warszawie, kierowany przez prof. Jacka P. Szaflika, znalazł się na pierwszym miejscu w rankingu najlepszych szpitali w Polsce „WPROST Szpitale 2017”.
- Prof. Kazimierz Niemczyk, Kierownik Katedry i Kliniki Otolaryngologii, został Prezydentem Europejskiego Towarzystwa Chirurgii Podstawy Czaszki. Wyboru dokonano podczas odbywającego się w Warszawie w dniach 19-21 kwietnia XIII Europejskiego Kongresu Chirurgii Podstawy Czaszki.
- Prof. Jerzy Kupiec-Węgliński, wybitny transplantolog, absolwent naszej Uczelni oraz jej doktor *honoris causa* z 2002 roku, został laureatem konkursu Wybitny Polak w USA (kategoria nauka). Nagroda jest przyznawana przez Fundację Teraz Polska dla wyróżniających się Polaków mieszkających za granicą, w uznaniu ich osiągnięć zawodowych oraz promowania pozytywnego wizerunku Polski.
- Prof. Dariusz Szukiewicz (Katedra i Zakład Patologii Ogólnej i Doświadczalnej) został mianowany przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego Jarosława Gowina koordynatorem krajowym i członkiem Komitetu Zarządzającego w realizowanej w latach 2018-2022 Akcji COST (CA17116 SPRINT) pt. „International Network for Translating Research on Perinatal Derivatives into Therapeutic Approaches”.
- Dr hab. Michał Grąt z Kliniki Chirurgii Ogólnej, Transplantacyjnej i Wątroby został laureatem 26. edycji programu stypendialnego START Fundacji na rzecz Nauki Polskiej. Stypendia, które można przeznaczyć na dowolny cel, mają wesprzeć finansowo młodych naukowców w trudnych początkach kariery badawczej i umożliwić im pełne poświęcenie się nauce.
- W finale konkursu „Supertalenty w Medycynie 2018” dr hab. Filip M. Szymański (Kierownik Pracowni Prewencji Chorób Układu Sercowo-Naczyniowego I Katedry i Kliniki Kardiologii) zajął 2. miejsce, a dr med. Marcin Krawczyk (Katedra i Klinika Chirurgii Ogólnej, Transplantacyjnej i Wątroby) miejsce 3.
- Narodowe Centrum Nauki rozstrzygnęło 14. edycję konkursów **OPUS** i **PRELUDIUM**. W grupie projektów, które uzyskały wsparcie finansowe, znalazło się siedem przygotowanych przez naszych badaczy.

Projekty wyróżnione w konkursie OPUS:

- „Ocena czynnościowa nonsensownej mutacji w genie IRF2BPL – próba scharakteryzowania nowej, neurodegeneracyjnej jednostki chorobowej człowieka” – kierownik dr hab. inż. Paweł Lisowski (I Wydział Lekarski), „Profil molekularny egzosomów znajdujących się w płynie z płukania oskrzelowo-pęcherzykowego jako nowy biomarker upośledzenia odpowiedzi immunologicznej w niedrobnokomórkowym raku płuca” – kierownik dr Małgorzata Maria Czystowska-Kuźmich (I Wydział Lekarski).

Projekty wyróżnione w konkursie PRELUDIUM:

- „Badanie funkcjonalne genu DIRC3 w zróżnicowanym raku tarczycy” – kierownik: lek. Piotr Tomasz Wysocki (I Wydział Lekarski), „Znaczenie GDF-15 w patomechanizmie ostrej prawokomorowej niewydolności serca badanej w modelu ostrej zatorowości płucnej” – kierownik: lek. Marta Zofia Skowrońska (Wydział Lekarsko-Dentystyczny), „Rola angiotensyny-(1-7) w patogenezie raka nerwowokomórkowego” – kierownik: lek. Paweł Sobczuk (I Wydział Lekarski), „Wytwarzane przez mikrobiom jelitowy metabolity polifenoli z owoców granatu i zielonej herbaty – wpływ na nowotwory prostaty i działanie leków stosowanych w ich konwencjonalnej terapii w modelu *in vitro*” – kierownik: mgr Iwona Jadwiga Stanisławska (Wydział Farmaceutyczny z Oddziałem Medycyny Laboratoryjnej), „Badanie mechanizmu inkorporacji selenu do struktury egzopolisacharydów pochodzenia grzybowego oraz wpływu tego zjawiska na ich aktywność biologiczną” – kierownik: mgr Sandra Joanna Górka (Wydział Farmaceutyczny z Oddziałem Medycyny Laboratoryjnej).

- Dr hab. Łukasz Szarpak z Zakładu Medycyny Ratunkowej otrzymał Nagrodę „Wiktor Ratownictwa” za dokonania naukowe oraz propagowanie ratownictwa medycznego przez zaangażowanie, promocję i rozwój medycyny ratunkowej.
- Student V roku kierunku lekarsko-dentystycznego Juliusz Kosewski zwyciężył w etapie ogólnopolskim międzynarodowego konkursu studenckiego „Anatomic and chromatic restoration of natural tooth following five dimensions of color. Jules Allemand Trophy 2017/2018”.
- Studenci naszej Uczelni znaleźli się na podium 15. edycji Ogólnopolskiego Konkursu Wiedzy Biochemicznej „Superhelisa 2018” odbywającego się 25 i 26 maja w Katedrze i Zakładzie Biochemii Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego. Dominik Rus (I Wydział Lekarski) zajął II miejsce w klasyfikacji indywidualnej, zaś zespół w składzie Karolina Józwick, Michał Budzikowski i Dominik Rus – III miejsce w klasyfikacji drużynowej.

XII Wiosna z Fizjoterapią

20 kwietnia odbyła się Ogólnopolska Studencka Konferencja Naukowa „Wiosna z Fizjoterapią”. Głównymi tematami tegorocznej edycji były: „Fizjoterapia w medycynie sportowej i sporcie” oraz „Aktualne kierunki rozwoju fizjoterapii i rehabilitacji”. Podczas ceremonii otwarcia głos zabrali m.in. Dziekan II Wydziału Lekarskiego prof. Marek Kuch oraz Prodziekan ds. Oddziału Fizjoterapii dr hab. Dariusz Białoszewski. Wykład inauguracyjny „Medycyna w służbie sportu (?) – jak to rozumiem” wygłosił prof. Artur Mamcarz – Prodziekan II Wydziału Lekarskiego. Dr Andrzej Bugajski z Polskiego Towarzystwa Medycyny Sportowej wygłosił wykład jubileuszowy z okazji 80-lecia medycyny sportowej. Konferencja miała formę konkursu prac oryginalnych. Nagrodę główną otrzymała Agata Szymańska (WUM) za prezentację „Wpływ automasażu wałkiem na redukcję opóźnionej bolesności mięśnia czworogłowego uda po treningu Tabata”, a nagrodę publiczności zdobyła praca „Porównanie sportów walki na przykładzie judo i karate Shōrin-ryū pod względem wybranych parametrów antropometrycznych i stanu funkcjonalnego ocenianego testem FMS” autorstwa Natalii Bały, Anny Sobianek, Macieja Janiszewskiego i Artura Stolarczyka (WUM).

Agata Szymańska
– laureatka Nagrody Głównej XII „Wiosny z Fizjoterapią”

I Ogólnopolski Kongres Medycyny Stylu Życia

21 i 22 kwietnia odbywał się I Ogólnopolski Kongres Medycyny Stylu Życia. Wykład otwarcia wygłosił dr Daniel Śliż (III Klinika Chorób Wewnętrznych i Kardiologii). Wśród zagadnień poruszanych podczas sympozjum znalazły się m.in.: problem otyłości, rola aktywności fizycznej w prewencji chorób układu krążenia, żywienie w kontekście chorób sercowo-naczyniowych, nowotworów i cukrzycy. Omówiono tematy związane ze zdrowiem psychicznym, szczepieniami ochronnymi, wpływem zanieczyszczenia środowiska na zdrowie człowieka. Wydarzenie zwieńczył panel dyskusyjny poświęcony przyszłości medycyny stylu życia i możliwości wdrażania jej do systemu ochrony zdrowia i edukacji medycznej. W dyskusji moderowanej przez dr. Daniela Śliż udział wzięli: prof. Andrzej Radzikowski, dr hab. Marcin Grabowski, dr Jarosław Pinkas, Zbigniew Kowalski oraz mec. Oskar Luty.

Komitet Organizacyjny konferencji

Zagadnienia kardiologiczne u kobiet w ciąży

24 kwietnia w sali seminaryjnej I Katedry i Kliniki Kardiologii odbyła się konferencja „Zagadnienia kardiologiczne u kobiet w ciąży”. Było to pierwsze spotkanie współtworzone przez SKN przy I Katedrze i Klinice Położnictwa i Ginekologii oraz SKN przy I Katedrze i Klinice Kardiologii. W spotkaniu uczestniczyli kierownicy obu jednostek: prof. Mirosław Wielgoś i prof. Grzegorz Opolski, a na program złożyły się prezentacje m.in. dr. Andrzeja Cacki (Zakład Informatyki Medycznej i Telemedycyny) na temat elektrostymulacji serca u kobiety w ciąży i lek. Agnieszki Grzyb (CMKP) dotyczący kardiologii prenatalnej.

Goście i studenci uczestniczący w konferencji.
Przemawia dr Andrzej Cacko

STETOSKOP

CO SLYCHAĆ...

Medyczne Targi Pracy i Praktyk

25 kwietnia Biuro Karier WUM zorganizowało Medyczne Targi Pracy i Praktyk. W tegorocznej edycji wzięło udział 35 wystawców reprezentujących centra medyczne, szpitale, firmy farmaceutyczne, laboratoria diagnostyczne, podmioty zajmujące się badaniami klinicznymi oraz sieci aptek. Przygotowano również tzw. Strefę Doradczą i Strefę Wizerunku, gdzie profesjonaliści udzielali porad na temat planowania ścieżki zawodowej, poszukiwania pracy i tworzenia dokumentów aplikacyjnych. W tym roku targi odwiedziło blisko 1000 osób.

Odwiedzający Medyczne Targi Pracy i Praktyk

10-lecie krioablacji balonowej w Polsce

25 kwietnia w I Katedrze i Klinice Kardiologii upamiętniono 10. rocznicę wprowadzenia krioablacji balonowej w Polsce. Z tej okazji przedstawiciele firmy Medtronic przekazali pamiątkowy dyplom na ręce dr. Edwarda Koźluka, który 17 kwietnia 2008 roku wykonał pierwszy w Polsce zabieg krioablacji balonowej w leczeniu migotania przedsionków. Krioablacja balonowa pozwala na szybką, skuteczną i bezpieczną izolację żył płucnych odpowiedzialnych

za wyzwalanie napadów migotania przedsionków.

W świetle opublikowanego w 2016 roku badania „Fire and Ice” krioablacja balonowa ma bezpieczeństwo i skuteczność porównywalne z ablacją punktową przy użyciu prądu częstotliwości radiowej, wiąże się jednak z mniejszą liczbą ponownych ablacji, kardiowersji i hospitalizacji.

Dr Edward Koźluk z dyplomem gratulacyjnym

STETOSKOP

... CZYLI

Koncert Jubileuszowy z okazji 10-lecia Orkiestry WUM

27 kwietnia w Auli Centrum Dydaktycznego w obecności Prorektora prof. Krzysztofa J. Filipiaka świętowaliśmy 10-lecie Orkiestry WUM. Z tej okazji zespół przygotował koncert jubileuszowy, na który złożyły się następujące kompozycje: Wojciech Kilar – „Orawa”, Wojciech Kilar – wokaliza z filmu „Dziewiąte wrota”, Henryk Wieniawski – „Legenda”, Fryderyk Chopin – „Rondo alla krakowiak”, Stanisław Moniuszko – uwertura fantastyczna „Bajka”, Romuald Twardowski – „Fantazja hiszpańska”. Dyrygowała Beata Herman, a solistami byli: Elżbieta Sandel – skrzypce, Bartosz Zwolan – fortepian, Hanna Zajączkiewicz – sopran. Orkiestra WUM powstała w 2007 roku z inicjatywy studentki Marty Dudek.

Orkiestra WUM

Bal Absolwentów English Division

27 kwietnia w restauracji Krasnodwór w Warszawie odbył się Bal Absolwentów Oddziału Nauczania w Języku Angielskim II WL, podczas którego uczczono zakończenie roku akademickiego w Oddziale. Uczestniczyło w nim 130 osób, wśród nich studenci ostatnich lat kierunku lekarskiego oraz władze Oddziału Nauczania w Języku Angielskim. Głównym organizatorem balu był Samorząd Studentów English Division (ED), a Komitet Organizacyjny stanowiły przyszłe absolwentki: Justyna Pordzik, Aleksandra Januszaniec i Jacqueline Eleonora, reprezentująca Samorząd Studentów nowej kadencji. W trakcie uroczystości Samorząd Studentów ED zorganizował ceremonię rozdania nagród, którymi uhonorowano wybranych studentów. Nagrodzono m.in. Margaret Chudyk, Nadiyah Hassanudin, Rahula Chhura, Andre Arjun Shukla i Axela Jonesa.

Uczestnicy Balu Absolwentów

Konferencja „Czyste ręce ratują życie”

8 maja odbyła się II edycja ogólnopolskiej konferencji naukowo-szkoleniowej „Czyste ręce ratują życie”, której tematem wiodącym była profilaktyka zakażeń miejsca operowanego. Spotkanie otworzyła i poprowadziła dr hab. Aneta Nitsch-Osuch – Kierownik Zakładu Medycyny Społecznej i Zdrowia Publicznego, a uczestniczyli w nim przedstawiciele władz rektorskich i dziekańskich naszej Uczelni: prof. Barbara Górnicka – Prorektor ds. Studentów i Kształcenia, prof. Paweł Włodarski – Dziekan I WL, prof. Agnieszka Cudnoch-Jędrzejewska – Prodziekan I WL ds. Studentów I, II i III roku i dr hab. Joanna Gotlib – Prodziekan ds. Oddziału Zdrowia Publicznego WNoZ.

Dr hab. Aneta Nitsch-Osuch

Prof. Jeffrey Michel odwiedził WUM

10 maja Dziekan II WL prof. Marek Kuch gościł kardiologa prof. Jeffrey Michela – Prodziekana ds. Edukacji Międzynarodowej w Texas A & M Health Science Center College of Medicine. W spotkaniu w rektoracie wzięli udział m.in. JM Rektor prof. Mirosław Wielgoś i prof. Bożena Werner – Prodziekan ds. Oddziału Nauczania w Języku Angielskim II WL. Prof. Michel, w towarzystwie żony – radiologa Andrei Michel, zwiedził Szpital Pediatriczny oraz Centrum Biblioteczno-Informacyjne, a następnie spotkał się ze studentami II WL i Oddziału Nauczania w Języku Angielskim.

Prof. Jeffrey Michel (po prawej) w Szpitalu Pediatricznym

Pożegnanie Profesora Jerzego Szczerbania

Rektor prof. Mirosław Wielgoś oddaje hołd zmarłemu Profesorowi Jerzemu Szczerbianowi

15 maja odbyły się uroczystości pogrzebowe prof. dr. hab. n. med. Jerzego Szczerbania – Rektora naszej Uczelni w latach 1979-1981, Kierownika Kliniki Chirurgii Ogólnej i Chorób Wątroby I WL w latach 1979-1989, organizatora i Kierownika Zakładu Zdrowia Publicznego WNoZ w latach 2001-2006. Akademicki charakter uroczystości pogrzebowych został podkreślony wejściem do Domu Pogrzebowego na Cmentarzu Wojskowym na Powązkach pocztu sztandarowego wraz z uniwersyteckim orszakiem, w którym uczestniczyli: JM Rektor prof. Mirosław Wielgoś, Prorektorzy: prof. Barbara Górnicka, prof. Jadwiga Turło, prof. Krzysztof J. Filipiak, prof. Andrzej Deptała, Dziekan I WL prof. Paweł Włodarski, Dziekan II WL prof. Marek Kuch, Dziekan WNoZ prof. Piotr Małkowski, Dziekan CKP prof. Bolesław Samoliński, Prodziekan I WL dr hab. Przemysław Kunert, Prodziekan WLD prof. Kazimierz Szopiński oraz

Prodziekan WF dr hab. Piotr Luliński. W ostatniej drodze Profesora Jerzego Szczerbania uczestniczyli również byli rektorzy naszej Uczelni: prof. Tadeusz Tołłoczko i prof. Marek Krawczyk. Mowy pogrzebowe wygłosili JM Rektor prof. Mirosław Wielgoś, Kierownik Katedry i Kliniki Chirurgii Ogólnej, Transplantacyjnej i Wątroby prof. Krzysztof Zieniewicz oraz prof. Marek Krawczyk – Rektor WUM w latach 2008-2016, Kierownik Katedry i Kliniki Chirurgii Ogólnej, Transplantacyjnej i Wątroby w latach 1998-2016. Urna z prochami Pana Rektora Profesora Jerzego Szczerbania została złożona na Cmentarzu Ewangelicko-Reformowanym w Warszawie.

STETOSKOP

Konferencja „Współczesny etos zawodu położnej”

15 maja z okazji Międzynarodowego Dnia Położnej odbyła się konferencja „Współczesny etos zawodu położnej”. Spotkanie otworzyła dr Barbara Mazurkiewicz – opiekun SKN Etyki przy Zakładzie Dydaktyki Ginekologiczno-Położniczej, które wraz z Kółem Naukowym Położnych zorganizowało konferencję. Wykład inauguracyjny „Etos zawodu położnej na przestrzeni dziejów” wygłosiły Kamila Pijanowska i Magdalena Suchta.

Odbyły się dwie sesje tematyczne oraz jedna plakatowa w formule konkursu, w którym zwyciężyła praca Zuzanny Strząski-Kliś, Grzegorza Bartkowiaka i Grażyny Dykowskiej z Zakładu Zdrowia Publicznego pt. „Opieka nad pacjentką geriatryczną – rola pielęgniarki czy położnej?”. Wyróżniono także dwie studentki, które w minionych latach były szczególnie zaangażowane w działalność SKN Etyki. Z rąk dr Barbary Mazurkiewicz oraz mgr Doroty Cholewickiej nagrody odebrały Paulina Siczek oraz Malwina Sierzan.

Od prawej: dr Barbara Mazurkiewicz, mgr Dorota Cholewicka

IV Spotkanie Współpracy Naukowej WUM i UW

16 maja pracownicy nauki WUM i UW spotkali się w Auli im. prof. Jana Baszkiewicza w Gmachu Audytorium UW, aby zaprezentować swoje najważniejsze osiągnięcia naukowe i nakreślić obszary potencjalnych wspólnych projektów badawczych. Władze rektorskie reprezentował prof. Marcin Pałys – Rektor UW oraz prorektorzy naszej Uczelni: prof. Krzysztof J. Filipiak – Prorektor ds. Umiejscowienia, Promocji i Rozwoju, w zastępstwie Rektora prof. Mirosława Wielgosia, oraz prof. Jadwiga Turło – Prorektor ds. Nauki i Transferu Technologii. Moderatorami spotkania byli koordynatorzy współpracy – ze strony WUM prof. Krzysztof J. Filipiak, a ze strony UW Jacek Cichocki. Całość została podzielona na 7 bloków tematycznych: logopedyczny, zdrowie publiczne, bioetyczny, psychologiczny, wakcynologiczny, kryminologiczny, seksuologiczny. Po wysłuchaniu wszystkich prezentacji prof. Marcin Pałys zwrócił uwagę, że zorganizowanie czterech edycji spotkań uświadomiło olbrzymią komplementarność działań prowadzonych na obu uczelniach, a rolę ich władz powinno być wspieranie tych działań, usuwanie przeszkód oraz promowanie wspólnych przyszłych przedsięwzięć naukowych.

Goście i uczestnicy konferencji

... CZYLI

Dzień Kultury Jakości Uczelni

18 maja po raz szósty odbyła się konferencja „Dzień Kultury Jakości Uczelni” poświęcona dobrym praktykom i nowoczesnym rozwiązaniom w edukacji medycznej. Konferencję otworzyli prof. Marcin Wojnar – Pełnomocnik Rektora ds. Jakości Kształcenia, Przewodniczący Uczelnianego Zespołu ds. Jakości Kształcenia oraz prof. Barbara Górnicka – Prorektor ds. Studenckich i Kształcenia, która przyznała, że spotkanie jest potwierdzeniem wagi, jaką władze uczelni przywiązują do procesu dydaktycznego i jakości kształcenia. Część wykładową stanowiły wystąpienia prof. Macieja Karolczaka, dr. Daniela Śliża, prof. Joanny Matuszkiewicz-Rowińskiej, lek. Agnieszki Dobrowolskiej-Redo, dr. Marcina Kaczora, dr. hab. Grzegorza Basaka i dr. Antoniny Doroszewskiej. Całość uzupełnił wykład „Wirtualna edukacja to rzeczywistość”, przygotowany przez lek. Joannę Michalik, lek. Mateusza Strusia oraz mgr. inż. Emanuela Tataja, i kończąca konferencję prezentacja dobrych praktyk dydaktycznych, o których opowiadali dr hab. Joanna Gotlib, dr Magdalena Woynarowska-Soldan oraz mgr Andrzej Ochal.

Prof. Marcin Wojnar

Noc Muzeów w Muzeum Historii Medycyny WUM

19 maja Muzeum Historii Medycyny WUM po raz piąty zorganizowało Noc Muzeów. Współorganizatorem wydarzenia była I Katedra i Klinika Kardiologii oraz SKN działające przy I Katedrze i Klinice Kardiologii. Główną ideą wydarzenia było przedstawienie kardiologii w dwóch perspektywach: historycznej i współczesnej. W pierwszej części przedstawiono dzieje kardiologii na podstawie traktatów medycznych z XVII i XVIII wieku należących do kolekcji Muzeum. Przybliżono również 65-letnią historię I Katedry i Kliniki Kardiologii. Zaprezentowano cenne ekslibrisy kardiologów i kardiochirurgów, m.in. Marka Edelmana. Zwiedzający mogli zapoznać się z historycznym sprzętem służącym do osłuchiwania serca, pomiarów tętna i ciśnienia krwi. Zaprezentowano też najważniejsze wydarzenia w dziejach kardiologii światowej i polskiej, począwszy od Hipokratesa, kończąc na działalności prof. Zdzisława Askanasa i jego uczniów. W części współczesnej przygotowano najstarsze i najnowsze rozruszniki serca, a także serca zwierzęce spreparowane metodą plastynacji przez dr. Juliana Komarnickiego z Centrum Biostruktury. Członkowie SKN przy I Katedrze i Klinice Kardiologii opowiadali o nowoczesnych badaniach w kardiologii i promowali zdrowy styl życia. Sensacją wieczoru był pokaz techniki rozszerzonej rzeczywistości HoloLens, wykorzystywanej również w kardiologii. Dzięki okularom HoloLens można było zobaczyć obraz serca w przestrzeni. Zwiedzający mogli przy okazji obejrzeć wystawy czasowe prezentowane obecnie w Muzeum.

Prezentacja serc zwierzęcych spreparowanych metodą plastynacji

Szkolenie dla nauczycieli WUM w zakresie metodyki nauczania

19 i 20 maja odbyło się szkolenie dla nauczycieli naszej Uczelni poświęcone metodyce nauczania kompetencji komunikacyjnych, zorganizowane przez Centrum Symulacji Medycznych oraz powstające Centrum Edukacji Medycznej. Prowadzącymi byli doświadczeni wykładowcy z CM UJ w Krakowie oraz CM UMK w Bydgoszczy – uczelni, w których zajęcia z komunikacji odbywają się od lat. Warsztaty prowadzili dr Katarzyna Jankowska – Przewodnicząca Polskiego Towarzystwa Komunikacji Medycznej oraz dr Agata Stalmach-Przygoda i dr Łukasz Małecki. Zebranych przywitała prof. Barbara Górnicka – Prorektor ds. Studenckich i Kształcenia oraz dr Marcin Kaczor – Kierownik Centrum Symulacji Medycznych. Uczestnicy dyskutowali o kształceniu kompetencji komunikacyjnych na kierunkach medycznych, metodyce nauczania w tym zakresie oraz podnosili swoje kompetencje w przygotowywaniu scenariuszy oraz prowadzeniu zajęć. Osoby zainteresowane kształceniem kompetencji komunikacyjnych studentów WUM zapraszamy do współpracy. Prosimy o kontakt pod adresem: antonina.doroszewska@wum.edu.pl lub marcin.kaczor@wum.edu.pl.

Od lewej: prof. Barbara Górnicka i dr Marcin Kaczor

Licealiści wysłuchali dr. Longina Niemczyka

Dr Longin Niemczyk

22 maja w II LO z Oddziałami Dwujęzycznymi im. Stefana Batorego odbył się kolejny wykład dla uczniów szkół uczestniczących w programie patronackim WUM. Tym razem z wykładem zatytułowanym „Wielotorbielowość nerek, czyli choroba królewska” wystąpił dr Longin Niemczyk z Katedry i Kliniki Nefrologii, Dializoterapii i Chorób Wewnętrznych, pełniący także funkcję Sekretarza Uczelnianej Komisji Rekrutacyjnej. Młodzież wysłuchiwała informacji na temat anatomii, fizjologii i funkcji nerek. Nawiązując do polskiej historii, dr Niemczyk przytoczył wiele ciekawostek dotyczących problemów zdrowotnych naszych monarchów, zwłaszcza zaś ich przypadłości nefrologicznych. Najwięcej uwagi poświęcił postaci Stefana Batorego, którego zgon uznaje się za pierwszy opisany przypadek śmierci z powodu wielotorbielowości nerek.

Międzynarodowy Dzień Badań Klinicznych

24 maja w Auli im. prof. Janusza Piekarczyka po raz piąty odbyła się konferencja z okazji Międzynarodowego Dnia Badań Klinicznych. Zamierzeniem organizatorów konferencji było promowanie dialogu i integracja wszystkich interesariuszy badań klinicznych, określenie wspólnych celów, a zarazem wsparcie rozwoju innowacji w Polsce. Otwierając symposium, prof. Jadwiga Turło – Prorektor ds. Nauki i Transferu Technologii podkreśliła, że badania kliniczne są dla Uniwersytetu bardzo istotne, gdyż stanowią znaczącą część aktywności naukowej oraz działalności komercyjnej. W konferencji uczestniczyli eksperci z Ministerstwa Zdrowia,

Prof. Jadwiga Turło i dr Marek Konieczny
– Prezes Zarządu KO-MED Centra Kliniczne

Ministerstwa Rozwoju, Urzędu Rejestracji Produktów Leczniczych, Wyrobów Medycznych i Produktów Biobójczych, Naczelnej Rady Lekarskiej, Komisji Bioetycznych, Biura Rzecznika Praw Pacjenta, przedstawiciele środowiska akademickiego i organizacji pacjenckich. Podczas spotkania zaprezentowano m.in. aktualny stan prawny i harmonogram prac legislacyjnych nad ustawą o badaniach klinicznych, istotną dla rozpoczęcia stosowania rozporządzenia EU 536/2014 Parlamentu Europejskiego i Rady UE w Polsce.

XX Warszawskie Dni Kardiologii Akademickiej

Prof. Grzegorz Opolski i dr Renata Główczyńska

25 i 26 maja odbyły się XX Warszawskie Dni Kardiologii Akademickiej organizowane przez I Katedrę i Klinikę Kardiologii, wspierane przez Katedrę i Zakład Farmakologii Doświadczalnej i Klinicznej oraz Zakład Fizjologii Doświadczalnej i Klinicznej. Zaproszenie organizatorów przyjęli m.in.: Prorektor ds. Umiejscowienia, Promocji i Rozwoju prof. Krzysztof J. Filipiak, Prorektor ds. Klinicznych i Inwestycji prof. Wojciech Braksator, Dziekan I WL prof. Paweł Włodarski oraz Prodziekan ds. Studenckich I, II i III roku I WL prof. Agnieszka Cudnoch-Jędrzejewska. Podczas Jubileuszowej Sesji zostały wygłoszone wykłady z okazji 100-lecia Katedry i Zakładu Farmakologii Doświadczalnej i Klinicznej, 65-lecia I Katedry i Kliniki Kardiologii oraz 20-lecia Warszawskich Dni Kardiologii Akademickiej. Uczestnicy konferencji wzięli udział w sześciu kardiologicznych sesjach dydaktycznych, pięciu sesjach farmakologicznych oraz warsztatach elektrokardiograficznych i echokardiograficznych. Studenci zaprezentowali swoje prace podczas sesji prac oryginalnych, a autorzy najciekawszych doniesień zostali nagrodzeni.

Międzynarodowy Dzień Pielęgniarki

29 maja w Centrum Dydaktycznym odbyła się konferencja naukowo-szkoleniowa „Nasza przeszłość, terażniejszość i przyszłość – pielęgniarki liderami zmian w opiece nad pacjentem przewlekle chorym” zorganizowana z okazji Międzynarodowego Dnia Pielęgniarki. Spotkanie poprowadziła dr Grażyna Wójcik – Prezes Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Pielęgniarskiego, adiunkt w Zakładzie Pielęgniarstwa Społecznego. Oprócz Dziekana WNoZ prof. Piotra Małkowskiego, Prodzikanów prof. Piotra Węgrzyna, dr hab. Bożeny Czarkowskiej-Pączek, dr hab. Joanny Gotlib przybyli m.in. przedstawiciele resortu zdrowia, Naczelnej Rady Pielęgniarek i Położnych oraz Narodowego Funduszu Zdrowia.

Dr Grażyna Wójcik

Podpisanie listu intencyjnego „Big Five”

4 czerwca reprezentanci Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego, Instytutu Hematologii i Transfuzjologii (IHIT), Centrum Onkologii – Instytutu im. M. Skłodowskiej-Curie (COI), Instytutu Fizjologii i Patologii Słuchu (IFiPS) oraz Narodowego Instytutu Geriatrii, Reumatologii i Rehabilitacji (NIGRiR) podpisali list intencyjny w zakresie

prowadzenia wspólnych działań na rzecz rozwoju i badań naukowych.

Sygnatariuszami dokumentu byli: JM Rektor prof. Mirosław Wielgość, Dyrektor IHIT prof. Ewa Lech-Marańda, Zastępca Dyrektora ds. Nauki COI prof. Jerzy Ostrowski, Dyrektor IFiPS prof. Henryk Skarżyński oraz p.o. Dyrektor NIGRiR Adrian Pękacz.

Sygnatariusze listu intencyjnego

Podsumowanie spotkań naukowców WUM i UW

5 czerwca w Centrum Sportowo-Rehabilitacyjnym dokonano podsumowania czterech Spotkań Współpracy Naukowej WUM i UW. Oprócz Rektora WUM prof. Mirosława Wielgosia i Rektora UW dr. hab. Marcina Pałysa przybyli Prorektorzy UW dr. hab. Anna Giza-Poleszczuk i dr. hab. Maciej Duszczyk oraz Prorektorzy WUM prof. Barbara Górnicka, prof. Jadwiga Turło, prof. Andrzej Deptała, prof. Krzysztof J. Filipiak, członkowie władz dziekańskich obu uczelni, reprezentanci zespołów naukowych uczestniczących w poprzednich edycjach spotkań oraz osoby zaangażowane w ich organizację, w tym koordynator ze strony UW Jacek Cichocki. Rektory obu uczelni zachęcali, aby, pomimo widocznej już na różnych poziomach współpracy między WUM i UW, czynić jeszcze większe starania służące zacieśnianiu związków między grupami badawczymi, wspólnemu ubieganiu się o granty, planowaniu przyszłych projektów naukowych i współpracy dydaktycznej.

Uczestnicy spotkania na dachu tarasowym Centrum Sportowo-Rehabilitacyjnego

Endoluminalne RFA – nowa metoda w paliatywnym leczeniu raka dróg żółciowych

Pracownia Endoskopowa Katedry i Kliniki Chirurgii Ogólnej, Transplantacyjnej i Wątroby przeprowadziła dwa pierwsze w kraju zabiegi endoskopowej, endoluminalnej ablacji guzów wnęki wątroby falami radiowymi wysokiej częstotliwości (EL-RFA). Zabiegi wykonali dr Sławomir Kozieł i dr Jan Pertkiewicz wraz z zespołem pielęgniarskim i anestezjologicznym, przy udziale przedstawicieli firmy DrPiktel – dystrybutora zastosowanego w opisywanych zabiegach sprzętu południowokoreańskiej firmy TaeWoong.

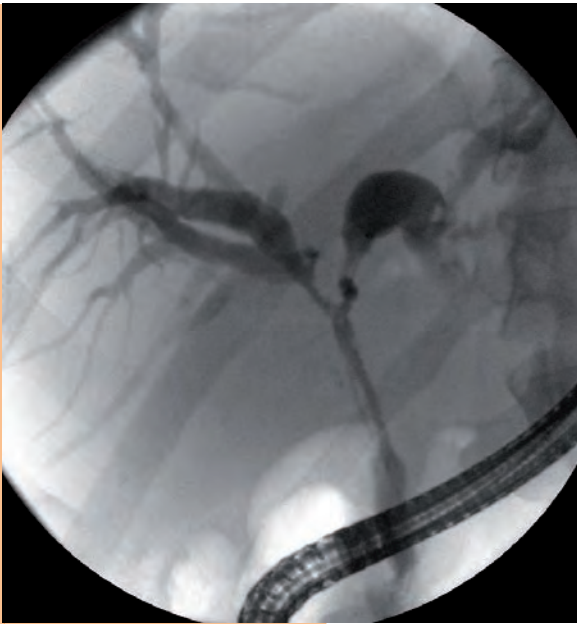
Operowani chorzy to ludzie w wieku 41 i 53 lat, cierpiący na zaawansowane, nieresekcyjne raki splotu dróg żółciowych typu Bismuth IV. Dotychczas stosowane leczenie paliatywne (chemioterapia i protezowanie dróg żółciowych) nie przynosiło zadowalających efektów. Z uwagi na szybką, miejscową progresję choroby zaproponowaliśmy pacjentom endoluminalne RFA. Jest to rodzaj termoablacji wykonywanej przy pomocy elektrody wprowadzanej w miejsce zwężenia nowotworowego, przez którą aplikuje się fale radiowe wysokiej częstotliwości wytwarzane w specjalnym generatorze. W wyniku aplikacji energii dochodzi do podgrzania patologicznej tkanki, co prowadzi do martwicy i jej stopniowego oddzielania. Głębokość martwicy sięga 3-4 mm radialnie i zależy od ilości zaaplikowanej energii.

Zabiegi wykonano w trakcie rutynowych endoskopowych cholangiografii wstecznych. Po usunięciu protez i zakontrastowaniu dróg żółciowych dokonano ich oceny radiologicznej, a następnie przez miejsce zwężenia przeprowadzono dwie prowadnice do prawego i lewego przewodu wątrobowego. Następnie po prowadnikach, pod kontrolą fluoroskopii, wprowadzono do dróg żółciowych elektrodę średnicy 7Fr z końcówką roboczą długości 18 mm. Po prawidłowym ustawieniu elektrody aplikowano fale radiowe o mocy 7 W przez 2 minuty, osiągając podgrzanie tkanki nowotworowej do temperatury 80 °C. Z uwagi na rozległość zmian pacjenci wymagali 3 aplikacji na każdą stronę dróg żółciowych (łącznie czas aplikacji wyniósł po 12 minut). Po zakończeniu termoablacji ponownie skontrolowano radiologicznie drogi żółciowe, wykluczając powstanie przetoki żółciowej. Następnie do prawego i lewego przewodu wątrobowego wprowadzono dwie samorozprężalne protezy metalowe, ustawiając je w konfiguracji „Y”, stent przez stent. Obaj pacjenci dobrze zniesli zastosowane leczenie i bez dolegliwości opuścili Klinikę.

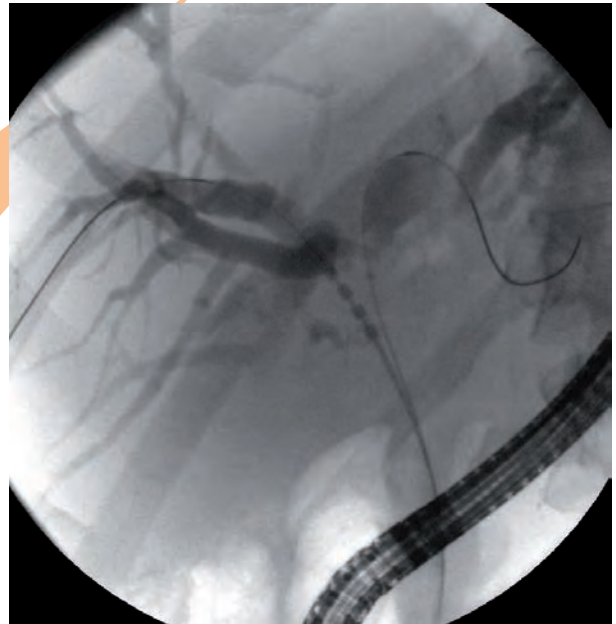
Termoablacja jest już uznaną metodą paliatywnego leczenia guzów wątroby i trzustki. Dotychczas w naszej Klinice stosowaliśmy dostęp śródoperacyjny i przezskórny pod kontrolą tomografii komputerowej. Dostępu takiego nie można jednak zastosować w leczeniu zwężeń w obrębie splotu dróg żółciowych lub dystalnego, śródtrzustkowego odcinka przewodu żółciowego wspólnego. Dostęp endoluminalny umożliwia aplikację energii „od wnętrza” zmiany, co powoduje udrożnienie dróg żółciowych, minimalizuje ryzyko uszkodzenia naczyń wnęki i innych okolicznych tkanek oraz powstania przetoki żółciowej. Taki rodzaj zabiegu wydłuża żywotność wprowadzonych protez i na dłuższy czas zabezpiecza pacjentów przed rozwojem żółtaczki zaporowej i zapalenia dróg żółciowych. Potwierdzają to liczne doniesienia naukowe w renomowanych czasopismach medycznych.

Wykonane 11 kwietnia 2018 roku zabiegi są pierwszymi w prospektywnym programie badawczym zaprojektowanym i prowadzonym przez zespół Katedry i Kliniki Chirurgii Ogólnej, Transplantacyjnej i Wątroby, kierowanej przez prof. Krzysztofa Zieniewicza. Celem projektu jest ocena skuteczności i bezpieczeństwa opisanego metody u pacjentów z zaawansowanymi, nieresekcyjnymi guzami wnęki wątroby.

*dr Sławomir Kozieł
prof. Krzysztof Zieniewicz
Katedra i Klinika Chirurgii Ogólnej, Transplantacyjnej i Wątroby*

Drogi żółciowe – zwężenie

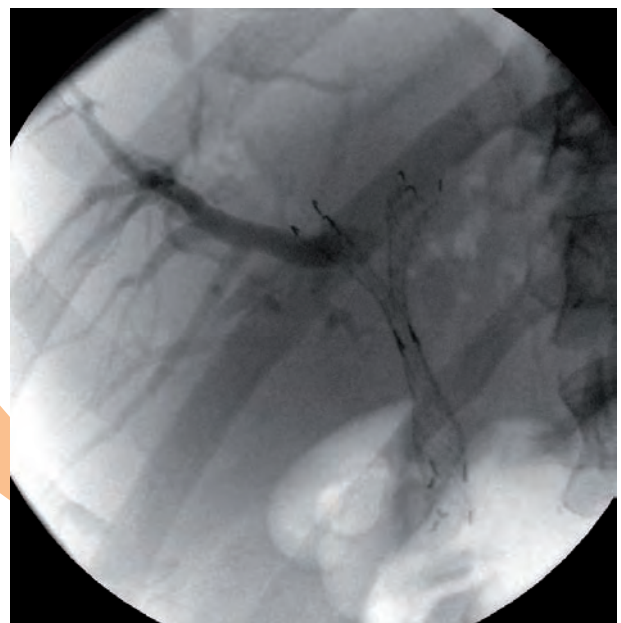
Elektroda RFA w prawym przewodzie wątrobowym

Zabieg RFA

Elektroda RFA w lewym przewodzie wątrobowym

Dwie protezy SEMS-Y w PPW i LPW

Innowacyjna diagnostyka arytmii

19 kwietnia 2018 roku w Klinice Kardiologii Wieku Dziecięcego i Pediatrii Ogólnej Samodzielnego Publicznego Dziecięcego Szpitala Klinicznego wykonano zabieg wszczepienia podskórnego rejestratora arytmii komunikującego się ze smartfonem. Była to pierwsza implantacja tego typu rejestratora arytmii u dziecka w Polsce i jedna z pierwszych w Europie.

W zabiegu uczestniczyli: dr Piotr Wieniawski z Kliniki Kardiologii Wieku Dziecięcego i Pediatrii Ogólnej (kierownik prof. Bożena Werner), dr hab. Marcin Grabowski z I Katedry i Kliniki Kardiologii (kierownik: prof. Grzegorz Opolski), dr Beata Cała z Kliniki Anestezjologii i Intensywnej Terapii Dziecięcej (kierownik: dr Magdalena Mierzewska-Schmidt), Katarzyna Gadomska i dr Piotr Przygodzki z firmy Abbott oraz zespół pielęgniarek, pielęgniarzy i techników Ośrodka Badań Inwazyjnych Układu Sercowo-Naczyniowego Kliniki Kardiologii Wieku Dziecięcego i Pediatrii Ogólnej.

Większość zaburzeń rytmu serca udaje się zdiagnozować przy użyciu standardowego zapisu EKG lub monitorowania holterowskiego, jednak w części przypadków arytmia jest nieuchwytna i możemy jedynie podejrzewać mechanizm utrat przytomności. Niekiedy zaburzenia rytmu zdarzają się tak rzadko, że nie da się ich przewidzieć ani wywołać. W takich przypadkach niezbędny jest wszczepialny rejestrator pętlowy (ang. ILR – *Implantable Loop Recorder*). Innowacyjność urządzenia Confirm RX DM3500, wszczepionego u 11-letniego chłopca z wywiadami utrat przytomności bez ustalonej przyczyny, polega nie tylko na małej inwazyjności zabiegu i miniaturowym kształcie urządzenia, ale też na dodatkowej możliwości komunikacji z telefonem komórkowym pacjenta. Aplikacja w telefonie komórkowym sprawdza działanie urządzenia i w sytuacji, kiedy wystąpi określone zdarzenie lub sam pacjent zgłosi, że źle się czuje, telefon komunikuje się z urządzeniem i nagrywa zapis EKG z danego okresu. Dzięki takiej technologii zapis nieprawidłowego rytmu serca może być natychmiast wysłany do centralnego systemu kontroli, gdzie dane są przechowywane i następnie analizowane przez lekarza, który w zależności od przyczyny objawów podejmuje właściwe działania.

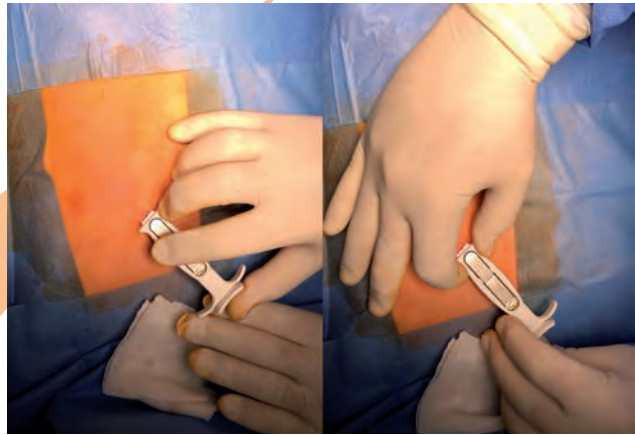
Powyższy zabieg był kolejnym krokiem w dynamicznym rozwoju zabiegowego leczenia zaburzeń rytmu serca w Klinice Kardiologii Wieku Dziecięcego i Pediatrii Ogólnej.

Pomimo krótkiego czasu funkcjonowania placówki (pierwsze zabiegi wykonano w lipcu 2016 roku), rutynowo wykonywane są zabiegi u dzieci z pełnym spektrum zaburzeń rytmu serca. Ablacje pediatryczne (u dzieci o masie ciała poniżej 30 kg) odbywają się regularnie.

Prężnie rozwijająca się elektroterapia jest jednym z priorytetów Kliniki. Wszczepiane są stymulatory najnowszej generacji u dzieci we wszystkich grupach wiekowych. W ostatnich miesiącach wykonano zabieg implantacji podskórnego kardiowertera-defibrylatora EMBLEM S-ICD SYSTEM firmy Boston Scientific (ang. *subcutaneous implantable cardioverter defibrillator*, S-ICD) jako prewencję pierwotną u pacjenta z kardiomiopatią przerostową ze zwężeniem drogi odpływu lewej komory serca. Wszczepiono też stymulator bezelektrodowy MICRA u pacjenta z wielokrotnymi utratami przytomności z udowodnionym mechanizmem omdleń pod postacią zahamowania zatokowego.

Można powiedzieć, że Klinika Kardiologii Wieku Dziecięcego i Pediatrii Ogólnej WUM już teraz znalazła swoje miejsce wśród czołowych ośrodków zajmujących się interwencyjnym leczeniem arytmii u dzieci.

Implantowane urządzenie

Zespół wykonujący zabieg

Implantacja stent-graftu do łuku aorty z udziałem prof. Stephana Haulona

16 maja 2018 roku w Katedrze i Klinice Chirurgii Ogólnej, Naczyniowej i Transplantacyjnej, pod nadzorem merytorycznym prof. Stephana Haulona – światowej sławy lidera terapii wewnątrznaczyniowej aorty, kierownika wiodącego ośrodka leczenia chorób aorty w Paryżu, prezesa elekt Europejskiego Towarzystwa Chirurgii Naczyniowej – odbyła się kolejna, ósma implantacja stent-graftu do łuku aorty u pacjenta z rozpoznanym tętniakiem w tym odcinku aorty.

Operację wykonał dr hab. Tomasz Jakimowicz z zespołem. Zaproszenie Kierownika Kliniki prof. Sławomira Nazarewskiego do udziału w wydarzeniu przyjęli m.in.: prof. Piotr Andziak – konsultant krajowy w dziedzinie chirurgii naczyniowej, prof. Arkadiusz Jawień – prezes elekt Polskiego Towarzystwa Chirurgii Naczyniowej oraz dr Eugeniusz Szpakowski – kardiochirurg z zespołu prof. Mariusza Kuśmierczyka z Instytutu Kardiologii w Aninie.

Wykonanie operacji otwartej to konieczność otwarcia klatki piersiowej i użycia krążenia pozaustrojowego, co wiązałoby się z wysokim ryzykiem powikłań i długą rekonwalescencją. Dlatego operatorzy zdecydowali się na zamówienie specjalnej protezy wewnątrznaczyniowej wykonanej „pod wymiar” aorty pacjenta, z rękawkami do tętnic szyjnych. Największą trudnością operacji było precyzyjne posadowienie stent-graftu, tak aby rękawki znalazły się dokładnie w miejscu ujścia odpowiednich tętnic. Brak precyzji mógłby spowodować ostre niedokrwienie serca (zawał serca) lub ośrodkowego układu nerwowego i masywny udar – wyjaśnia prof. Sławomir Nazarewski, Kierownik Katedry i Kliniki Chirurgii Ogólnej, Naczyniowej i Transplantacyjnej.

Zabiegi wewnątrznaczyniowe aorty, z uwagi na małą inwazyjność, krótszą rekonwalescencję i większy komfort chorego, jak również lepsze wyniki szczególnie u obciążonych chorych, coraz częściej wypierają operacje otwarte. Dotychczas granicą działalności chirurgów naczyniowych był poziom lewej tętnicy podobojczykowej – proksymalnie do niej mogli operować jedynie kardiochirurdzy metodą otwartą. Technologia ta pozwala na małoinwazyjne leczenie patologii łuku aorty. Zespół Kliniki ma nadzieję, że doświadczenie i postęp technologiczny spowodują, iż ta metoda stanie się powszechnie używana i bardziej dostępna dla pacjentów.

Od 1998 roku w Klinice Chirurgii Ogólnej, Naczyniowej i Transplantacyjnej, jako jednej z pierwszych w Polsce, wykonuje się leczenie wewnątrznaczyniowe tętniaków aorty. Doświadczenie ośrodka jest największe w Polsce – dotych-

czas tę metodę zastosowano u ponad 2500 chorych. Rocznie w Klinice wykonuje się około 200 implantacji stent-graftów. Od czerwca 2010 roku rozpoczęto program leczenia tętniaków okołonerkowych i piersiowo-brzusznym za pomocą stent-graftów z otworkami (fenestrowanych) i z odgałęzieniami. Do chwili obecnej wykonano 429 tego typu operacji, co stawia ośrodek na pierwszym miejscu w Polsce i jednym z pierwszych w Europie i na świecie. Dzięki zdobytemu w ten sposób doświadczeniu Klinika w 2016 roku, jako pierwszy ośrodek w Polsce i 10. na świecie, rozpoczęła stosowanie stent-graftów z odgałęzieniami do tętnic łuku aorty w leczeniu patologii tego odcinka tętnicy głównej. Jest to najnowocześniejsza technologia stosowana w chirurgii naczyniowej, a dostęp do niej jest jak na razie limitowany wyłącznie dla ośrodków z dużym doświadczeniem w leczeniu wewnątrznaczyniowym.

Katedra i Klinika Chirurgii Ogólnej, Naczyniowej i Transplantacyjnej jest również wiodącym ośrodkiem w zakresie chirurgii transplantacyjnej gruczołów dokrewnych. Działalność lecznicza obejmuje także pełne spektrum operacji ogólnochirurgicznych i naczyniowych wykonywanych metodami tradycyjnymi. Od 1966 roku do chwili obecnej przeszczepiono w Klinice ponad 2500 nerek oraz ponad 120 trzustek z nerką. W obu przypadkach jest to jedna z największych liczb przeszczepień w kraju. Od 2003 roku w Klinice pobieranie nerki do transplantacji od żywego dawcy jest wykonywane techniką laparoskopową. Dzięki połączeniu chirurgii naczyniowej z transplantacyjną powstał unikalny zespół specjalistów zajmujących się pacjentami z najtrudniejszymi schorzeniami. Klinika jest jedynym ośrodkiem w Polsce, w którym wykonuje się zarówno przeszczepy nerek u chorych z zaawansowanymi zmianami miażdżycowymi, jak i wewnątrznaczyniowe leczenie tętniaków oraz zwężeń wszystkich tętnic u chorych po transplantacji narządów.

Klinika, jako pierwsza w kraju, wprowadziła operację laparoskopową nadnerczy jako rutynowe i standardowe leczenie w chorobach tego gruczołu i dysponuje największym w Polsce doświadczeniem w zakresie chirurgii guzów nadnerczy wykonywanej zarówno techniką klasyczną (ponad 200 operacji), jak i laparoskopową (ponad 900 operacji) oraz jednym z większych w świecie doświadczeniem w zakresie chirurgicznego leczenia nadczynności przytarczyc. Rocznie w Klinice leczonych jest ponad 2500 chorych, udzielanych jest około 6500 porad ambulatoryjnych i wykonuje się około 2000 operacji.

KLINIKI

Prof. Stephan Haulon i prof. Sławomir Nazarewski (w środku) z zespołem wykonującym operację

Konferencja prasowa z udziałem m.in. prof. Stephana Haulona, prof. Sławomira Nazarewskiego i dr. hab. Tomasza Jakimowicza

Poznajmy się...

Dr hab. n. med. Arkadiusz Nowak

Klinika Neurochirurgii (I Wydział Lekarski)

Opis osiągnięcia naukowego

Osiągnięciem naukowym będącym podstawą ubiegania się o nadanie stopnia doktora habilitowanego było opracowanie w formie monografii wielu aspektów leczenia operacyjnego lekoopornej padaczki skroniowej. Klinika Neurochirurgii, w której pracuję, jest jedynym w kraju ośrodkiem zajmującym się leczeniem operacyjnym przewlekłej lekoopornej padaczki u dorosłych, dlatego praca w zespole Kliniki pod kierownictwem prof. Andrzeja Marchela dała mi wyjątkową możliwość przeprowadzenia badań w tym obszarze.

W wybranych zespołach padczkowych leczenie operacyjne odznacza się wysoką i udowodnioną skutecznością, co jednak nie zostało szeroko przełożone na zastosowanie kliniczne i chirurgiczna metoda leczenia padaczki pozostaje wciąż niewykorzystana.

Analizę opartem na materiale klinicznym 169 pacjentów leczonych operacyjnie z powodu lekoopornej padaczki skroniowej. Praca dowodzi przede wszystkim skuteczności leczenia operacyjnego lekoopornej padaczki skroniowej o różnej etiologii, które pozwala na osiągnięcie dobrego wyniku leczenia u 70% pacjentów. Analiza podkreśla szczególną skuteczność leczenia chirurgicznego w tych przypadkach padaczki, w których czynnikiem etiologicznym są łagodne guzy mózgu. Ma to zasadnicze znaczenie w przyjęciu taktyki leczenia padaczki. Niewielkie

łagodne guzy mózgu, w których aspekt onkologiczny nie ma istotnego znaczenia, są często w praktyce klinicznej poddawane wieloletniej obserwacji, a padaczka jest leczona farmakologicznie. Praca udowadnia, że właśnie ta grupa chorych z padaczką skroniową odnosi największą korzyść z leczenia operacyjnego i takie leczenie, szczególnie w aspekcie zazwyczaj nieskutecznej farmakoterapii, należy tym pacjentom zaproponować. Praca zwraca równocześnie uwagę na ryzyko gorszych wyników leczenia w przypadkach podwójnej patologii płata skroniowego, gdy stwardnieniu hipokampu towarzyszy ogniskowa dysplazja korowa.

Za szczególną wartość opracowania uznają zwrócenie uwagi na bardzo wysoki odsetek przypadków, w których czynnikiem etiologicznym padaczki skroniowej jest ogniskowa dysplazja korowa, tak w postaci zmian izolowanych, jak i wspomnianej podwójnej patologii. To spostrzeżenie ma szczególne znaczenie w korelacji ze stwierdzeniem decydującego wpływu wyników obrazowania metodą MR mózgu na wyniki leczenia padaczki. Analiza dowodzi, że stwierdzenie zmian ogniskowych w obrazie MR miało najistotniejszy wpływ na uzyskanie dobrych i bardzo dobrych wyników leczenia padaczki. Jednocześnie badanie MRI mózgu u blisko 40% pacjentów z padaczką skroniową nie wykazywało obecności zmian strukturalnych. Zmiany strukturalne w obrazach MR mózgu najrzadziej były stwierdzane u pacjentów z rozpoznaniem histopatologicznym stwardnienia hipokampu i ogniskowej dysplazji korowej. Trudności w precyzyjnej lokalizacji obszarów dysplastycznej kory mózgu przekładają się na spotykane przypadki niepowodzenia leczenia chirurgicznego. Dlatego praca stanowi dowód na to, jak fundamentalne znaczenie dla poprawy wyników leczenia ma dalszy rozwój technik obrazowania mózgu i poszukiwanie narzędzi diagnostycznych pozwalających na wizualizację substratu padaczki.

Dr hab. Arkadiusz Nowak podczas zabiegu

Tak pracuję

Praca w zespole Kliniki Neurochirurgii WUM to codzienna ocena kliniczna przy łóżku pacjenta, analiza dokumentacji obrazowej i wspólne planowanie leczenia chirurgicznego, a wreszcie praca na bloku operacyjnym. Praktyka zawodowa w Klinice Neurochirurgii WUM od 1998 roku pozwoliła mi na zdobycie dużego doświadczenia zawodowego i nabycie umiejętności organizacji pracy zespołu oraz wielokierunkowych umiejętności chirurgicznych pozwalających na wykonywanie pełnego profilu operacji neurochirurgicznych. Ta wiedza i doświadczenie zaowocowały powierzeniem mi opieki i kierowania pracą jednego z oddziałów Kliniki Neurochirurgii WUM. Od początku pracy w Klinice Neurochirurgii prowadzę seminaria, ćwiczenia i wykłady z zakresu neurochirurgii dla studentów naszego Uniwersytetu. Prowadzę wykłady w ramach szkolenia specjalizacyjnego lekarzy z neurochirurgii w Centrum Medycznym Kształcenia Podyplomowego oraz wykłady w ramach kursów doszkalających dla lekarzy „Medycyna po Dyplomie”. Współpracuję z Kołem Naukowym przy Klinice Neurochirurgii WUM. Studenci współpracujący ze mną biorą udział w pracach naukowych Kliniki oraz prezentują wyniki prac studenckich na krajowych konferencjach naukowych. Jestem obecnie kierownikiem specjalizacji z neurochirurgii czterech młodszych kolegów.

Plany naukowe

Najbogatszą część mojego dorobku naukowego stanowi opracowana w szerokich aspektach tematyka operacyjnego leczenia oponiaków położonych na podstawie czaszki oraz w innych szczególnych lokalizacjach wewnątrzczaszkowych z analizą ryzyka wznowy oponiaków o różnym stopniu złośliwości. Tematykę tę chciałbym kontynuować, skupiając się na analizie ryzyka wznowy, historii naturalnej tych nowotworów i lepszego poznania ich biologii, co pozwoliłoby na skuteczne i jednocześnie racjonalne postępowanie zarówno u pacjentów już operowanych, jak i w coraz częstszych przypadkach guzów stwierdzonych przypadkowo, co do których kryteria postępowania pozostają niejasne. Planuję także kontynuację prac nad problematyką leczenia operacyjnego lekoopornej padaczki z naciskiem na pogłębienie analizy coraz częstszego czynnika etiologicznego tej choroby, którą staje się ogniskowa dysplazja korowa. Obecnie wraz ze studentami z Koła Naukowego przy Klinice Neurochirurgii WUM prowadzę badania nad biomarkerami w rokowaniu po urazie czaszkowo-mózgowym oraz biomarkerami w padaczce pourazowej.

Moje hobby

Moją największą pasją pozanaukową jest bibliofilstwo. Jestem wielkim miłośnikiem starej książki i dawnej grafiki. Interesuję się rozwojem sztuki introligatorskiej na przestrzeni wieków. Uczestnicząc w największych w kraju aukcjach bibliofilskich, mam okazję podziwiać cenne starodruki, pierwsze wydania wielkiej literatury romantycznej, a także znakomite przykłady opraw artystycznych najgłośniejszych polskich introligatorów. Spędzanie wolnego czasu z dawną książką w pięknej oprawie należy do moich ulubionych zajęć.

Dobrym jest pierwsze kłopoty i w tym

Azmi genetyka
porozumie bog
stworzył wie
bo w kłopoty a
by kłopoty bi
la nycu kłopoty
na a prokna. azmi hili natowazry
przepakery. Adudy boky na kłopoty
nadwodamy. Yrzekl bog. bodez k

astalo kłopoty jest tako. Ywspodzyla kłopoty
ma kłopoty marys kłopoty podlug plo
du sweso. adrze wo noszoz omorze
amarys kłopoty kłopoty kłopoty
podlug przyrodzenia sweso. yw
deal bog ike jest dobre. ystalo kłopoty
zwyczora alyutra dzien tyczy. Y
powydzal bog bodez kłopoty
wstworzeniu yw kłopoty aroz
baezre dzien sweso. abodezre na

wyralo. ystworz
kwal bog kłopoty
dobra. yrokde
y gmi ynazw
dnyem. azmi
czpor alyutra
rzese bog bodez
rod wod. aro
yoznyl bog
yl wodi seft
m ottych seft
yhalo kłopoty seft
stworzenie u
zoz alyutra
rzal lepak be
zre kłopoty wodi.
wmyallo seft
astalo kłopoty seft

luchoska kłopoty. azstomadzenie
wod nazwal morze. ywyzal bog.
yke jest dobre. yrzekl wstworz kłopoty
mya kłopoty cznyoz kłopoty. adrze wo
yabtko noszoz cznyoz omorze pod
lug sweso przyrodzenia seft kłopoty
nye wsozre samem bodez nazkemy

stworz yw kłopoty alyutra dzien tyczy. Y
powydzal bog bodez kłopoty
wstworzeniu yw kłopoty aroz
baezre dzien sweso. abodezre na
wodi wudak kłopoty osobny wstworz
rodzany yw kłopoty plod latarys pod
lug przyrodzenia sweso. ywyzal
bog ike jest dobre. ywostgnal tem
wstworzeniu. arzkoz. rokazre aroz
mnozre kłopoty anayelarysre kłopoty wo
di morskye. Yptaktwo seft rozplody

XIII Konferencja Naukowa I Wydziału Lekarskiego

Prof. Fausto J. Pinto. W drugim rzędzie prof. Grzegorz Opolski i dr hab. Marcin Grabowski

15 maja 2018 roku w Sali konferencyjnej Samodzielnego Publicznego Dziecięcego Szpitala Klinicznego odbyła się XIII Konferencja Naukowa I Wydziału Lekarskiego poświęcona problematyce chorób sercowo-naczyniowych. Gościem honorowym sympozjum był prof. Fausto J. Pinto – Dziekan Wydziału Medycznego University of Lisbon.

Gospodarzem konferencji był Dziekan I Wydziału Lekarskiego prof. Paweł Włodarski. Władze naszej Uczelni reprezentowali JM Rektor prof. Mirosław Wielgoś, prof. Barbara Górnicka – Prorektor ds. Studenckich i Kształcenia, prof. Jadwiga Turło – Prorektor ds. Nauki i Transferu Technologii. Przybyli członkowie władz dziekańskich I Wydziału Lekarskiego: prof. Agnieszka Cudnoch-Jędrzejewska – Prodziekan ds. Studenckich I, II i III roku, prof. Krzysztof Czajkowski – Prodziekan ds. Studiów Licencjackich i Magisterskich, prof. Lidia Rudnicka – Prodziekan ds. Nauki, dr hab. Przemysław Kunert – Prodziekan ds. Przewodów Doktorskich, a także m.in. prof. Katarzyna Życińska – Przewodnicząca Uczelnianego Kolegium Studiów Doktorskich, Kierownik Katedry i Zakładu Medycyny Rodzinnej, prof. Grzegorz Opolski – Kierownik I Katedry i Kliniki Kardiologii, prof. Jacek Malejczyk – Kierownik Katedry i Zakładu Histologii i Embriologii oraz grono nauczycieli akademickich, doktorantów i studentów zainteresowanych poruszaną tematyką.

Rozpoczynając konferencję, Dziekan prof. Paweł Włodarski poprosił zebranych o uczczenie minutą ciszy pamięci prof. Jerzego Szczerbiana – Rektora Akademii Medycznej w Warszawie w latach 1979-1981, którego pogrzeb odbywał się tego dnia.

Dziekan przywitał uczestników i prelegentów, a w sposób szczególny gościa honorowego prof. Fausta J. Pinto – Dziekana Wydziału Medycznego University of Lisbon, Kierownika Cardiology Department oraz Heart and Vascular Department w Santa Maria University Hospital, Dyrektora Lisbon Cardiovascular Institute, a w latach 2014-2016 Prezydenta European Society of Cardiology. Dziekan prof. Paweł Włodarski przypomniał, że celem organizowanej od 2006 roku konferencji wydziałowej jest prezentacja najważniejszych zdobyczy naukowych pracowników I Wydziału Lekarskiego osiągniętych w mijającym roku akademickim. Podkreślił, że – z uwagi na szeroki wachlarz tematyczny i dużą liczbę prowadzonych na Wydziale badań – w tym roku Komitet Organizacyjny Konferencji, złożony z członków Kolegium Dziekańskiego I Wydziału Lekarskiego, postanowił poświęcić sympozjum tematyce chorób sercowo-naczyniowych.

Dziekan prof. Paweł Włodarski

Prof. Agnieszka Cudnoch-Jędrzejewska

Prof. Zbigniew Gaciong

Lek. Michał Kowara

Rektor prof. Mirosław Wielgoś przedstawił najważniejsze informacje świadczące o randze i wysokiej pozycji naukowej I Wydziału Lekarskiego. Poinformował, że zgodnie z najnowszym rankingiem w pierwszej dwudziestce aż 15 naukowców reprezentuje najstarszy Wydział Uczelni. Dodał również, że 6 jednostek Wydziału kierowanego przez prof. Pawła Włodarskiego znalazło się w pierwszej dziesiątce rankingu Uczelni opracowanego na podstawie ankiety naukowo-dydaktycznej za rok 2017, a wśród liderów jednostek zatrudniających powyżej trzech pracowników etatowych, w których aktywność naukowa była najwyższa, znalazły się: Zakład Medycyny Ratunkowej, Zakład Genetyki Medycznej, Zakład Diagnostyki Laboratoryjnej i Immunologii Klinicznej Wieku Rozwojowego, Zakład Immunologii Klinicznej, Zakład Immunologii oraz Klinika Pediatrii.

Ponadto JM Rektor zwrócił uwagę, że 32 jednostki I Wydziału Lekarskiego prowadzą 120 grantów naukowych o łącznej wartości ponad 115 milionów złotych, a liderami wśród zdobywców grantów są: Zakład Immunologii (23 granty o łącznej wartości blisko 50 mln złotych), Katedra i Zakład Histologii i Embriologii (10 grantów), Zakład Genetyki Medycznej (10 grantów). Poinformował również, że w 43 jednostkach I Wydziału Lekarskiego prowadzone są mini-granty opiewające na wartość blisko 350 tysięcy złotych, a w 20 jednostkach realizowanych jest 31 projektów prowadzonych przez młodych naukowców i doktorantów o łącznej wartości niemal 800 tysięcy złotych. Na zakończenie Rektor prof. Mirosław Wielgoś zachęcał wszystkich do składania wniosków grantowych oraz publikowania prac w prestiżowych czasopiśmie naukowych.

Podczas I sesji naukowej zaprezentowali się:

- prof. Fausto J. Pinto – „New frontiers in cardiovascular medicine”,
- prof. Agnieszka Cudnoch-Jędrzejewska (Kierownik Zakładu Fizjologii Doświadczalnej i Klinicznej) – „Apelin in cardiovascular diseases: pathological significance and therapeutic”,
- dr hab. Tomasz Mazurek (I Katedra i Klinika Kardiologii) – „Pericoronary adipose tissue: predictor, key player or novel therapeutic target in obesity-related coronary atherosclerosis”.

Na sesję II złożyły się kolejne trzy prezentacje:

- prof. Zbigniew Gaciong (Kierownik Katedry i Kliniki Chorób Wewnętrznych, Nadciśnienia Tętniczego i Angiologii) – „Rozwój wiedzy na temat patogenezy i leczenia nadciśnienia tętniczego”,
- dr hab. Marcin Grabowski (I Katedra i Klinika Kardiologii) – „Innowacyjne technologie w elektroterapii serca”,
- lek. Michał Kowara (I Katedra i Klinika Kardiologii) – „Powstanie, rozwój i destabilizacja blaszki miażdżycowej – w sieci szlaków molekularnych”.

Cezary Ksel

X Konferencja Naukowa Wydziału Nauki o Zdrowiu

Dziekan prof. Piotr Małkowski swoim wystąpieniem otwiera konferencję

Prorektor prof. Andrzej Deptała

Dr hab. Dariusz Koziorowski

Dr hab. Ewa Dmoch-Gajzlerska

Dr hab. Bożena Walewska-Zielecka

Prof. Longin Marianowski i dr hab. Magdalena Kowalewska

Prof. Andrzej Bauer i dr hab. Katarzyna Koziak

29 maja 2018 roku w Sali im. prof. Jana Zaorskiego odbyła się X Konferencja Naukowa Wydziału Nauki o Zdrowiu prezentująca dorobek i potencjał naukowy pracowników Wydziału kierowanego przez Dziekana prof. Piotra Małkowskiego. W spotkaniu wzięli udział: prof. Andrzej Deptała – Prorektor ds. Personalnych i Organizacyjnych, prof. Piotr Wroczyński – Dziekan Wydziału Farmaceutycznego z Oddziałem Medycyny Laboratoryjnej, prof. Kazimierz Szopiński – Prodziekan Wydziału Lekarsko-Dentystycznego, prof. Krzysztof Czajkowski i dr hab. Przemysław Kunert – Prodziekani I Wydziału Lekarskiego. Konferencję zaszczylił swoją obecnością prof. Longin Marianowski – pierwszy Dziekan Wydziału Nauki o Zdrowiu Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego w latach 2000-2002.

Uroczystego otwarcia konferencji dokonał Dziekan prof. Piotr Małkowski, zaś spotkanie poprowadziła dr hab. Katarzyna Koziak – Prodziekan ds. Przewodów Doktorskich i Współpracy z Zagranicą.

Do przybyłych zwrócił się Prorektor ds. Personalnych i Organizacyjnych prof. Andrzej Deptała. Gratulując Dziekanowi organizacji kolejnej edycji konferencji, podkreślił, że zgromadziła ona znakomitych wykładowców, których prace mają coraz wyższy współczynnik oddziaływania i są potwierdzeniem rozwoju Wydziału. Życzył także, aby symposium zaowocowało wymianą doświadczeń i postępem naukowym.

Gościem specjalnym, zaproszonym do wygłoszenia wykładu inauguracyjnego, był prof. Andrzej Bauer z Uniwersytetu Muzycznego Fryderyka Chopina. W swoim wystąpieniu, zatytułowanym „Smyczkiem w człowieku”, omówił ewolucję pojęcia „muzyka” na przestrzeni dziejów oraz podzielił się refleksjami na temat obecnej kondycji tej dziedziny sztuki.

Kluczowym punktem spotkania było przedstawienie dokonań pracowników naukowych Wydziału Nauki o Zdrowiu. Swoje prace, opublikowane na łamach znaczących zagranicznych periodyków, przedstawili: dr hab. Dariusz Koziorowski z Kliniki Neurologii (tytuł publikacji: „The PINK1 p.I368N mutation affects protein stability and ubiquitin kinase activity”), dr hab. Ewa Dmoch-Gajzlerska – Kierownik Zakładu Dydaktyki Ginekologiczno-Położniczej („Benign metastasizing leiomyoma: A review of current literature in respect to the time and type of previous gynecological surgery”), dr hab. Magdalena Kowalewska z Zakładu Immunologii, Biochemii i Żywności („Normalizers for microRNA quantification in plasma of patients with vulvar intraepithelial neoplasia lesions and vulvar carcinoma” oraz „Current approaches for avoiding the limitations of circulating tumor cells detection methods-implications for diagnosis and treatment of patients with solid tumors”), dr hab. Bożena Walewska-Zielecka z Zakładu Zdrowia Publicznego („Anti-hepatitis C virus seroprevalence in the working age population in Poland, 2004 to 2014”) oraz dr hab. Katarzyna Koziak z Zakładu Immunologii, Biochemii i Żywności („Pharmacophore guided discovery of small-molecule interleukin 15 inhibitors”).

Konferencja odbywała się pod honorowym patronatem JM Rektora prof. Mirosława Wielgosia, a Komitet Organizacyjny stanowili członkowie Kolegium Dziekańskiego Wydziału Nauki o Zdrowiu.

Dr n. med. Agata Skrzat-Klapaczyńska

Klinika Chorób Zakaźnych dla Dorosłych (II Wydział Lekarski)

Od jak dawna interesuje się Pani tematyką chorób zakaźnych?

Choroby zakaźne są fascynującą dziedziną medycyny przede wszystkim z uwagi na różnorodność jednostek chorobowych, czynników etiologicznych chorób, a także zmienność mikroorganizmów powodujących choroby zakaźne. Zagadnieniem tym zainteresowałam się na studiach podczas zajęć w Klinice Chorób Zakaźnych dla Dorosłych. Z pewnością ta fascynacja ma również związek z osobą mojego świętej pamięci dziadka, który był lekarzem i prowadził Oddział Chorób Zakaźnych w Janowie Lubelskim. Dzięki niemu nie tylko zainteresowałam się tą tematyką, ale przede wszystkim zaszczepiona została we mnie chęć zostania w przyszłości lekarzem.

Dlaczego ta dziedzina tak Panią fascynuje?

Ponieważ podlega ona bezustannemu rozwojowi. Jesteśmy stale świadkami powstawania i odkrywania nowych chorób zakaźnych, a koniec jednej epidemii oznacza najczęściej początek kolejnej. Jeżeli dodamy do tego coraz bardziej palący problem bakterii i wirusów opornych na leki, to pojawia się obraz dziedziny wymagającej ciągłej potrzeby zgłębiania wiedzy i odkrywania nowych substancji pomagających w leczeniu pacjentów.

Jakimi tematami zajmuje się Pani w swojej pracy zawodowej?

Obecnie moje zainteresowania naukowe zawęziłam do pacjentów zakażonych HIV. W tej chwili zajmuję się zakażeniami bakteryjnymi niedefiniującymi AIDS u pacjentów zakażonych HIV, ze szczególnym uwzględnieniem wpływu skojarzonej terapii antyretrowirusowej.

22 maja obroniła Pani z wyróżnieniem pracę doktorską podejmującą to zagadnienie. Dlaczego zainteresowała Panią właśnie taki temat?

Dlatego że niewiele jeszcze wiemy o zakażeniach bakteryjnych niedefiniujących AIDS u pacjentów zakażonych HIV. Obecnie, dzięki zastosowaniu skojarzonej terapii antyretrowirusowej, obserwujemy starzenie się tej populacji chorych, długość życia pacjentów zakażonych zbliża się do długości życia ludzi zdrowych; pacjenci

HIV-pozytywni mają zbliżony profil immunologiczny do populacji ogólnej oraz coraz rzadziej spotykamy zakażonych HIV z chorobami definiującymi AIDS. Nie możemy jednak zapomnieć o tym, że wirusa HIV nie można całkowicie wyeradykować. Obecnie dostępne leki antyretrowirusowe pozwalają na częściowe odbudowanie układu immunologicznego, wzrost liczby komórek CD4+ oraz obniżenie wirēmii HIV do poziomu niewykrywalnego przez obecne testy diagnostyczne, w surowicy. Oznacza to, że rezydualne efekty replikacji HIV mogą mieć wpływ na ciągłą aktywację immunologiczną, a w związku z tym choroby niedefiniujące AIDS, takie jak choroby sercowo-naczyniowe, choroby wątroby, nerek, a także zakażenia bakteryjne niedefiniujące AIDS, mogą przebiegać w inny sposób niż takie same jednostki chorobowe u pacjentów niezakażonych HIV. Zagadnienie to jest ciekawe, a także, jak do tej pory, niezgłębione dostatecznie przez naukowców. Promotorem mojej pracy doktorskiej jest pani doc. Justyna Kowalska, która motywuje mnie nieustannie swoją pracowitością, wytrwałością w dążeniu do celu i nieprzeciętnym zaangażowaniem w pracę naukową. Nie mogę również nie wspomnieć o Panu prof. Andrzeju Horbanie, Kierowniku Kliniki Chorób Zakaźnych dla Dorosłych, który wspomaga mnie na każdym kroku mojej kariery zawodowej. Mając takich ludzi za mentorów, chce się pracować efektywnie, co wymaga jednak nie lada poświęcenia, zwłaszcza jeżeli ma się rodzinę i hobby.

Czy nasze standardy dotyczące zakażonych HIV bardzo odbiegają od tych obowiązujących na Zachodzie?

Nie. Standardy polskie dotyczące zakażonych HIV są na wysokim poziomie. Niestety odbiega od nich mentalność naszego społeczeństwa w stosunku do zakażonych. Dostrzegamy wciąż dosyć dużą stygmatyzację pacjentów zakażonych HIV. Ponadto pacjenci bardzo często poddają się samostygmatyzacji – wstydzą się przyznać do zakażenia, bo boją się odmiennego traktowania, wytykania palcami. Bardzo nad tym ubolewamy, dlatego pracujemy również nad tym, żeby podejście społeczeństwa do tych pacjentów się zmieniło, aby zaczęli być traktowani tak jak inni ludzie.

W jaki sposób to robicie?

Przede wszystkim stawiamy na edukację. Inne formy, takie jak kampanie społeczne, są zarezerwowane dla specjalnie do tego celu tworzonych organizacji. Natomiast my, zakaźnicy, wydajemy szereg podręczników dla innych specjalności, aby wzbudzić zainteresowanie tą grupą chorych oraz położyć nacisk na diagnozowanie w kierunku zakażenia HIV.

Jakie dostrzega Pani główne zagrożenia dla populacji związane z chorobami zakaźnymi?

Myślę, że w tej chwili jednym z zagrożeń są tak zwane ruchy antyszczepionkowe, skupiające głównie rodziców, którzy nie chcą szczepić swoich dzieci z uwagi na działania niepożądane szczepionek. Jest to ruch dosyć niebezpieczny z tego powodu, że nie wszystkie dzieci identycznie reagują na szczepienia, a bariera pokoleniowa chroniła dzieci, które nie zawsze odpowiadały stuprocentowo na immunizację. To wszystko sprawia, że niestety niebawem możemy być świadkami nawrotów chorób zakaźnych, których od bardzo dawna nie widzieliśmy. Ponadto zagrożeniem jest gruźlica nawracająca jako choroba zakaźna oporna na leki przeciwprątkowe, a także ekstremalnie oporna na leki przeciwprątkowe. Oprócz tego pojawiają się jeszcze choroby nie do końca zgłębione przez zakaźników, jak na przykład wirusy gorączek krwotocznych Ebola, Marburg, których ogniskowe epidemie w Afryce stale wybuchają, a z uwagi na rozwinięty szybki transport lotniczy taka epidemia może się błyskawicznie rozprzestrzenić w każdym miejscu globu.

Co skłoniło Panią do zamieszkania w Warszawie?

Po ukończeniu studiów medycznych w Lublinie postanowiłam poszukać nowego miejsca dalszego kształcenia. Przede wszystkim jednak do zamieszkania w stolicy skłoniło mnie moje zainteresowanie historią Powstania Warszawskiego.

Dlaczego zatem nie zdecydowała się Pani na studia historyczne?

Rzeczywiście miałam taki dylemat. Zastanawiałam się nad wyborem studiowania historii, lecz nie ukrywam – zwyciężyło moje poczucie prawdziwego powołania do bycia lekarzem. Historię pozostawiłam sobie jako hobby.

Myśli Pani, że dokonała trafnego wyboru?

Tak, uważam, że zawód lekarza jest najpiękniejszym zawodem na świecie. Zdaję sobie sprawę, jak trudna jest to profesja, jak dużych wymaga poświęceń, zwłaszcza w przypadku osoby mającej rodzinę, jak wielkie pokłady emocji trzeba zużyć, aby wykonywać ją rzetelnie i uczciwie. Tak właśnie staram się ten zawód wykonywać. Lubię rozmawiać z pacjentami, pomagać im w cierpieniu, wydaje mi się, że dobrze ich rozumiem. Zastanawiając się nad przyszłą pracą zawodową, myślałam nie tyle o karierze naukowej, ile o tym, aby być po prostu dobrym lekarzem.

Czy zainteresowanie Powstaniem Warszawskim zadecydowało, że włączyła się Pani w organizowanie inscenizacji historycznych?

Tak, jak najbardziej. Kiedy przyjechałam do Warszawy, rozpoczęłam poszukiwanie grupy ludzi interesujących się tym samym, co ja. Natknęłam się na Stowarzyszenie Grupa Historyczna „Zgrupowanie Radosław”. Znalazłam tam osoby, które tak samo jak ja interesują się historią Powstania Warszawskiego, lecz dodatkowo robią coś więcej, ponieważ oprócz tego, że organizują rekonstrukcje historyczne przygotowują żywe lekcje historii, edukują dzieci i młodzież. Uczestnicząc w grupie, łączę swoje zainteresowania medyczne z historycznymi, czyli zajmuję się między innymi historią medycyny Powstania Warszawskiego.

Jak przygotowujecie się do rekonstrukcji?

W naszej grupie paramy się historią od 1920 roku do czasów tuż po wojnie. Dlatego bardzo ważnym elementem jest stylizacja historyczna. W każdym reprezentowanym przez nas okresie noszono inny rodzaj stroju, obuwia, makijażu, fryzury. Chciałabym podkreślić, że w przygotowaniu stylizacji historycznych nikt nam nie pomaga. Scenariusze inscenizacji wymyśla komendant stowarzyszenia Pan Tomasz Karasiński.

Co przygotowaliście na tegoroczną Noc Muzeów?

W tym roku rozpoczęłam współpracę z SKN Historii Medycyny przy Studium Historii Medycyny WUM pod przewodnictwem Pani dr Ewy Skrzypek i wspólnie przygotowaliśmy inscenizację szpitala powstańczego. Można było ją obejrzeć w gmachu Wojskowego Przedsiębiorstwa Handlowego przy ul. Daniłowiczowskiej 18b. Szpital powstańczy zajął dolne części budynku, zaś w częściach wyższych oraz na dziedzińcu przygotowano inne ekspozycje związane z Powstaniem Warszawskim.

W jakich rolach występuje Pani podczas inscenizacji?

Podczas Nocy Muzeów byłam lekarzem. W innych inscenizacjach jestem łączniczką, a także kobietą w czasach okupacji, żoną oficera jadącego do Katynia. Chciałabym jednak nadmienić, że działalność naszego stowarzyszenia to nie tylko inscenizacje. Przede wszystkim wystawiamy poczty sztandarowe na uroczystościach związanych na przykład z Powstaniem Warszawskim, organizujemy tak zwane żywe lekcje historii dla dzieci i młodzieży w szkołach, a także angażujemy się w czynną pomoc kombatantom. Wielu z nich wymaga pomocy nawet przy prostych codziennych czynnościach, zwłaszcza że są to ludzie bardzo wiekowi.

Słyszysz się często opinie, że rekonstrukcje historyczne relatywizują obraz wojny, nie pokazują jej prawdziwego, okrutnego oblicza. Co Pani o tym sądzi?

Nie zgadzam się z tą opinią. Naszym pokazom przyświeca hasło „Nigdy więcej wojny”. Staramy się pokazywać wszystko, nie tylko bohaterską walkę czy heroiczną pracę na przykład w szpitalu, ale także cierpienie i zmęczenie ofiar. Moim założeniem podczas przygotowywania inscenizacji szpitala powstańczego było to, żeby widz miał poczucie przeniesienia się w czasie i dostrzeżenia pełnego oblicza powstańczej służby medycznej – z tą jedną różnicą, że on w każdej chwili mógł opuścić szpital i udać się do swojego bezpiecznego domu.

Jak często przygotowujecie wydarzenia i gdzie można je oglądać?

Mamy kilka stałych punktów w ciągu roku. Przede wszystkim to okres związany z dniem 1 sierpnia, czyli obchodami kolejnych rocznic wybuchu Powstania Warszawskiego, oprócz tego 11 listopada, Noc Muzeów w maju, Dzień Żołnierzy Wyklętych 1 marca, a także Katyński Marsz Cieni w kwietniu. Niemniej pracujemy cały rok i co chwila powstają nowe projekty.

Pani najbliższe plany zawodowe?

Chciałabym zaprojektować prospektywne badanie nad zakażeniami bakteryjnymi niedefiniującymi AIDS u pacjentów zakażonych HIV z uwzględnieniem szczegółowych danych klinicznych. Poza tym rozpocząłam pracę w Scientific Committee, corocznej konferencji YING z ramienia EACS (European AIDS Clinical Society), którą chciałabym kontynuować. Oprócz tego praca w Klinice Chorób Zakaźnych dla Dorosłych z pacjentami oraz ze studentami daje mi ogromną satysfakcję zawodową, więc również ją chciałabym kontynuować.

Rozmawiał Cezary Ksel

Podsumowanie konferencji

„Odmiany anatomiczne w praktyce klinicznej”

Warsztaty artroskopowe. Dr Marcin Złotorowicz (w niebieskim fartuchu) tłumaczy uczestnikom podstawy artroskopii kolana (fot. Arkadiusz Kowalczyk)

Warsztaty neurowaskularne. Preparowanie unaczynienia mózgu (fot. Arkadiusz Kowalczyk)

Warsztaty USG (fot. Arkadiusz Kowalczyk)

Warsztaty USG (fot. Małgorzata Rykowska)

Ogólnopolska Studencka Konferencja Naukowa „Odmiany anatomiczne w praktyce klinicznej” odbyła się w dniach 7 i 8 kwietnia 2018 roku w Warszawie. Organizowały ją wspólnie Koło Anatomiczne WUM oraz Studenckie Koło Naukowe przy Katedrze i Klinice Chirurgii Ogólnej, Transplantacyjnej i Wątroby.

Część wykładowa konferencji, odbywająca się w Auli im. prof. Ludwika Paszkiewicza w Collegium Anatomicum, rozpoczęła się od wykładu zatytułowanego „Odmiana anatomiczna a wada wrodzona – gdzie leży granica?” wygłoszonego przez prof. Bogdana Ciszka, Kierownika Zakładu Anatomii Prawidłowej i Klinicznej. Pierwsza sesja tematyczna dotyczyła anatomii jamy brzusznej i miednicy. Zainaugurował ją wykład „Odmiany unaczynienia tętniczego i dróg żółciowych w kontekście chirurgii wątroby” wygłoszony przez prof. Waldemara Patkowskiego oraz lek. Marcina Morawskiego z Katedry i Kliniki Chirurgii Ogólnej, Transplantacyjnej i Wątroby. Następnie uczestnicy aktywni konferencji wygłosili swoje prezentacje. Kolejne sesje: anatomii kończyn i grzbietu, anatomii głowy i szyi oraz ośrodkowego układu nerwowego, a także anatomii klatki piersiowej i układu sercowo-naczyniowego przebiegały w podobnej formule – wykład ekspercki i następujące po nim prezentacje studenckie. Do grona prelegentów, którzy zgodzili się wygłosić wykłady otwierające sesje, dołączyli: dr n. med. Paweł Szaro i lek. Adam Koleśnik z Zakładu Anatomii Prawidłowej i Klinicznej oraz dr n. med. inż. Piotr Regulski z Zakładu Radiologii Stomatologicznej i Szczękowo-Twarzowej.

W sumie podczas dwóch dni konferencji zaprezentowano 25 prac studenckich w czterech różnych sesjach. 9 prac przygotowali studenci WUM, w tym 4 – członkowie Koła Anatomicznego, zaś pozostałe 16 prac napłynęło z uczelni medycznych z całej Polski, między innymi z Gdańska, Łodzi, Lublina, Bydgoszczy, Poznania. Grono eksperckie zdecydowanie doceniło prace studentów WUM – zajęły one pierwsze miejsca we wszystkich czterech sesjach.

Grono eksperckie sesji anatomii jamy brzusznej i miednicy.
Od lewej: prof. Bogdan Ciszek, lek. Marcin Morawski,
prof. Waldemar Patkowski

Podczas konferencji Aula im. prof. Paszkiewicza była wypełniona
po brzegi

Zwycięzcy sesji i Komitet Organizacyjny z koszulkami
od sponsora, wydawnictwa MedPharm.
Od lewej: Adrian Szeląg, Paula Zachariasz, Małgorzata
Rykowska, Arkadiusz Kowalczyk, Maciej Jastrzębski,
Ronald Lukashevich (fot. Weronika Kozaczewska)

Uczestnicy konferencji mogli wziąć udział w czterech zaproponowanych przez organizatorów warsztatach, które odbywały się w salach Zakładu Anatomii Prawidłowej i Klinicznej: „Artroskopia i pokaz preparowania stawu kolanowego”, „Warsztaty neurowaskularne”, „Blokady nerwów obwodowych w USG okiem anesteziologa” oraz „Dostępny naczyńniowy – warsztaty ultrasonograficzne”. Już podczas rejestracji wiadomo było, że zainteresowanie uczestnictwem w nich jest ogromne – na niektóre z wyżej wymienionych warsztatów miejsca rozeszły się w niecałe trzy minuty!

Podczas warsztatów neurowaskularnych uczestnicy zostali na początku wprowadzeni w skomplikowane zagadnienie unaczynienia ośrodkowego układu nerwowego, zaś później mogli sami przy użyciu narzędzi mikrochirurgicznych oraz mikroskopu operacyjnego wypreparować drobne naczynka na utrwalonych mózgowiach.

Warsztaty artroskopowe, organizowane przy współpracy SKN Ortopedii, Traumatologii i Medycyny Sportowej przy Szpitalu im. A. Grucy CMKP w Otwocku, umożliwiły zgłębienie zawitej anatomii stawu kolanowego, jak również wypróbowanie swoich sił w przeprowadzaniu zabiegów endoskopowych na preparacie utrwalonym kolana.

Warsztaty ultrasonograficzne dotyczyły dwóch zagadnień: obrazowania nerwów obwodowych celem blokad regionalnych dokonywanych przez anesteziologów oraz obrazowania naczyń krwionośnych celem uzyskania dostępu do zabiegów wewnątrzsercowych. Jedne i drugie były prowadzone przez wybitne autorytety w tej dziedzinie i umożliwiły uczestnikom samodzielne uwidocznienie nerwów i naczyń na żywym ochotniku przy użyciu aparatu ultrasonograficznego.

Dziękujemy wszystkim zaangażowanym w organizację warsztatów, szczególnie prof. Bogdanowi Ciszewi, dr. Marcinowi Złotorowiczowi, dr. Grzegorzowi Górniewskiemu, dr. Adamowi Koleśnikowi, dr. Tomaszowi Wojciechowskiemu, Adrianowi Drożdżowi oraz Ryszardowi Sypniewskiemu, przedstawicielowi firmy Philips, która zgodziła się wypożyczyć aparat ultrasonograficzny na czas warsztatów.

W konferencji wzięło udział 121 zarejestrowanych uczestników, w tym 26 aktywnych i 95 biernych. Na nasze zaproszenie przybyło 15 ekspertów z różnych klinik i zakładów WUM. Na auli obecni byli też niezarejestrowani wolni słuchacze. Szacujemy, że w naszej konferencji wzięło udział w sumie ponad 150 osób, co uznajemy za duży sukces.

Arkadiusz Kowalczyk
Przewodniczący Komitetu Organizacyjnego

II Studencka Konferencja Naukowa „Politrauma”

Agnieszka Wilczek i Julia Giedon (SKN Ankona B) witające uczestników konferencji

Od lewej: dr Paweł Andruszkiewicz, dr Grzegorz Niewiński, Szymon Morawiec, Agata Graczyńska, Tadeusz Siciński

Wręczenie nagród sponsorowanych przez EMSA Warszawa

14 i 15 kwietnia 2018 roku odbyła się II Studencka Konferencja Naukowa „Politrauma” organizowana przez Anestezjologiczne Koło Naukowe Ankona B działające przy II Klinice Anestezjologii i Intensywnej Terapii we współpracy z SKN przy Katedrze i Klinice Chirurgii Ogólnej, Gastroenterologicznej i Onkologicznej oraz SKN Ortopedii i Medycyny Sportowej Carolina Medical Center. Głównym sponsorem symposium było amerykańskie czasopismo „American Journal of Case Reports” publikujące najciekawsze przypadki kliniczne z różnych dziedzin medycyny.

Celem wydarzenia było przybliżenie studentom zagadnień z zakresu postępowania w urazie wielonarządowym w dziedzinach anestezjologii i intensywnej terapii, chirurgii ogólnej, radiologii oraz ortopedii i traumatologii.

Pierwszego dnia konferencji w Auli Katedry i Zakładu Patomorfologii odbyła się część teoretyczna składająca się z czterech sesji tematycznych: radiologicznej, chirurgicznej, ortopedycznej oraz anestezjologicznej z aspektami intensywnej terapii. Konferencja rozpoczęła się sesją

radiologiczną, podczas której dr n. med. Paweł Szaro z Zakładu Anatomii Prawidłowej i Klinicznej omówił podstawy diagnostyki obrazowej w urazach wielonarządowych, podkreślając, jak ważnym elementem jest dobranie odpowiedniej diagnostyki w przypadku nagłego przyjęcia pacjenta z urazem wielonarządowym. Kontynuacją sesji była prezentacja jednego z patronatów konferencji – EMSA Warszawa, sponsora nagród dla uczestników symposium. Stowarzyszenie to podejmuje się realizacji wielu projektów, w tym organizacji wyjazdów za granicę, umożliwiając poszerzenie wiedzy oraz zdobycie nowych doświadczeń studentom naszej Uczelni. O działalności EMSA Warszawa opowiedział Łukasz Filipski.

Kolejną sesję, dotyczącą chirurgii, otworzyła prelekcja dr. n. med. Tomasza Guzela z Katedry i Kliniki Chirurgii Ogólnej, Gastroenterologicznej i Onkologicznej, poświęcona rozpoznaniu, diagnostyce, a także postępowaniu w przypadku urazów trzustki. Następnie uczestnicy mieli możliwość sprawdzenia swojej nowo zdobytej wiedzy podczas prezentacji przypadków klinicznych dokonanej przez lek. Joannę Lisowską – rezydentkę z Katedry i Kliniki Chirurgii Ogólnej, Gastroenterologicznej i Onkologicznej. Sesję zakończyło wystąpienie członka SKN Piotra Kwietniaka na temat urazów jamy brzusznej.

Podczas sesji III członkowie SKN Ortopedii i Medycyny Sportowej Carolina Medical Center – Maciej Świercz, Agnieszka Siatka, Marcin Wojewódzki – zaprezentowali zagadnienia związane ze złamaniem miednicy, urazem odcinka szyjnego kręgosłupa, a także przedstawili postępowanie w przypadku złamań otwartych.

Warsztaty z zaawansowanych czynności ratujących życie – ALS

Warsztaty z zaawansowanych czynności ratujących życie – ALS

Warsztaty z wykorzystania ultrasonografii w protokole FAST

Konferencję zakończyła sesja anestezyjologiczna poprowadzona przez Anestezyjologiczne Koło Naukowe Ankona B. Agata Graczyńska, przewodnicząca SKN, opowiedziała o Triage'u w Szpitalnym Oddziale Ratunkowym. Dr n. med. Paweł Andruszkiewicz, specjalista z anestezjologii i intensywnej terapii z II Kliniki Anestezjologii i Intensywnej Terapii, przybliżył zagadnienia związane z wykorzystaniem ultrasonografii w politraumie, podkreślając, jak ważna jest wstępna i powtórna ocena poszkodowanego, zwracając szczególną uwagę na podstawowe parametry życiowe wykonywane według schematu ABCD. Kolejnym prelegentem był wiceprzewodniczący Ankony B Szymon Morawiec, który przybliżył temat monitorowania układu krzepnięcia u pacjenta z urazem wielonarządowym.

Oprócz tego opiekun SKN Ankona B dr n. med. Grzegorz Niewiński z II Kliniki Anestezjologii i Intensywnej Terapii przedstawił nowości w postępowaniu anestezyjologicznym u pacjentów z urazem czaszkowo-mózgowym, podkreślając aspekt hospitalizacji takich pacjentów

w oddziałach intensywnej terapii. Ostatnią prezentację, poświęconą wytycznym płynoterapii u pacjentów we wstrząsie, przedstawił Tadeusz Siciński z SKN Ankona B.

Pierwszy dzień konferencji zakończyła dyskusja, podczas której prelegenci wraz ze specjalistami z różnych dziedzin medycyny podzielili się wiedzą i doświadczeniem z zakresu postępowania z pacjentem z urazem wielonarządowym. Następnie odbyło się losowanie nagród książkowych „ITLS 2017 (International Trauma Life Support) – Ratownictwo przedszpitalne w urazach” oraz „Procedury diagnostyczne i terapeutyczne w praktyce klinicznej” ufundowanych przez EMSA Warszawa. Losowanie poprowadzili Łukasz Filipski i Robert Moraczewski, przedstawiciele EMSA Warszawa, a jednocześnie aktywni członkowie SKN Ankona B.

Drugiego dnia konferencji odbyła się część praktyczna. SKN przy Katedrze i Klinice Chirurgii Ogólnej, Gastroenterologicznej i Onkologicznej przygotowało warsztaty z szycia chirurgicznego, SKN Ortopedii i Medycyny Sportowej Carolina Medical Center poprowadziło warsztaty z radiologii w ortopedii. Anestezyjologiczne Koło Naukowe Ankona B dzięki współpracy z Centrum Symulacji WUM zorganizowało warsztaty z zaawansowanych czynności ratujących życie – ALS oraz wykorzystania ultrasonografii w protokole FAST podczas urazu wielonarządowego.

Agata Graczyńska
Anestezyjologiczne Koło Naukowe Ankona B

SUKCESY SPORTOWE STUDENTÓW

Akademickie Mistrzostwa Warszawy i Mazowsza

Podczas Akademickich Mistrzostw Warszawy i Mazowsza, rozgrywanych 12 maja w Hali Wojskowej Akademii Technicznej, studentki Oliwia Jaszewska, Emerald Chao, Natalia Siemieź, Ewa Skolimowska, Tamara Siemieniuk, Maria Cieślik, Anna Zielińska, Ewa Wojtczuk i Aleksandra Głina zajęły 1. miejsce w klasyfikacji ogólnej kobiet w badmintonie. Podczas tych samych zawodów Emerald Chao zdobyła złoty, a Tamara Siemieniuk brązowy medal w grze indywidualnej.

Oprócz tego Agata Leszczyńska, Zofia Sajecka, Daria Kamińska i Joanna Grzeszczuk zajęły w tych samych zawodach 3. miejsce w pływaniu, dodatkowo Joanna Grzeszczuk zdobyła srebrny medal na dystansie 100 m stylem klasycznym. Sukcesem i zdobyciem 3. miejsca w rzucie oszczepem ręcznym zakończyły się mistrzostwa dla Konrada Strzelca.

Fot. Barbara Kubinowska

Mistrzostwa Polski Uczelni Medycznych w Pływaniu

19 i 20 maja podczas odbywających się w Łodzi Mistrzostw Polski Uczelni Medycznych w Pływaniu nasi zawodnicy zdobyli 14 medali, z czego aż 10 stanowiły złote krążki. Dzięki tym osiągnięciom nasza Uczelnia zajęła pierwsze miejsce w statystyce medalowej. W punktacji generalnej najlepszą zawodniczką zawodów okazała się Agata Leszczyńska.

Złote medale wywalczyły: Agata Leszczyńska (100 m/styl dowolny i 50 m/styl dowolny), Joanna Grzeszczuk (100 m/styl klasyczny i 50 m/styl klasyczny), Zofia Sajecka (50 m/styl motylkowy), Katarzyna Petryszyn (100 m/styl grzbietowy i 50 m/styl grzbietowy), Zofia Sajecka (100 m/styl zmienny) oraz Zofia Sajecka, Olga Rybińska, Katarzyna Petryszyn, Joanna Grzeszczuk (sztafeta 4 x 50 m/styl zmienny) i Aleksandra Soplińska, Daria Kamińska, Aleksandra Popłonyk, Agata Leszczyńska (sztafeta 4 x 50 m/styl dowolny).

Srebrny medal przypadł Aleksandrze Popłonyk (100 m/styl dowolny).

Brązowe medal otrzymali: Aleksandra Popłonyk (100 m/styl zmienny), Łukasz Zaręba (50 m/styl dowolny) oraz Rafał Dziurgot, Przemysław Kober, Łukasz Zaręba i Maciej Choiński (sztafeta 4 x 50 m/styl dowolny).

Opracowanie Cezary Ksel
Dziękuję Tamarze Siemieniuk i Michałowi Sierńce za udostępnienie fotografii

Wybory do studenckich organów samorządowych

Natalia Bierezowicz i Roman Koński

Prof. Barbara Górnicka wraz z Łukaszem Samolińskim i Anną Tłomacką

30 września 2018 roku upływa kadencja obecnych władz studenckich organów samorządowych Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego. Członków następnej kadencji wyłonili majowe wybory zorganizowane przez Uczelnianą Komisję Wyborczą Samorządu Studentów Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego, której przewodniczył Marcin Wieliczko. 16 maja odbyły się wybory do Uczelnianego Parlamentu Studentów, będącego uczelnianym organem uchwałodawczym Samorządu, oraz wybory członków Zarządu Samorządów Wydziałowych na kadencję 2018-2020. Wybory przeprowadzono w czterech Obwodowych Komisjach Wyborczych: OKW nr 1 – Centrum Dydaktyczne, ul. Księcia Trojdena 2a, OKW nr 2 – Centrum Biostruktury, ul. Chałubińskiego 5, OKW nr 3 – jednostki Oddziału Pielęgniarstwa WNoZ, ul. Ciołka 27, OKW nr 4 – budynek Wydziału Farmaceutycznego, ul. Banacha 1.

30 maja wybrani elektorzy wraz z członkami Uczelnianego Parlamentu Studentów obecnej kadencji wzięli udział w połączonym posiedzeniu Uczelnianego Parlamentu Studentów. Spotkanie zaszczyliła swoją obecnością prof. Barbara Górnicka – Prorektor ds. Studenckich i Kształcenia. W programie, oprócz wysłuchania sprawozdania Zarządu z kadencji 2016-2018, znalazły się wybory władz Uczelnianego Parlamentu Studentów oraz członków Zarządu Samorządu Studentów WUM na kadencję 2018-2020.

Marszałkiem Uczelnianego Parlamentu Studentów na kadencję 2018-2020 został wybrany Łukasz Samoliński, a Wicemarszałkiem – Anna Tłomacka.

Członkami Zarządu Samorządu Studentów Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego na kadencję 2018-2020 zostali:

- Natalia Bierezowicz – Przewodnicząca Zarządu,
- Roman Koński – Wiceprzewodniczący Zarządu,
- Andrzej Patyra – Wiceprzewodniczący Zarządu, Przewodniczący Komisji Dydaktyki,
- Mariusz Bochnia – Przewodniczący Komisji Informacji i Promocji,
- Michał Cięciel – Przewodniczący Komisji Kultury,
- Paulina Szajwaj – Przewodnicząca Komisji Sportu i Turystyki,
- Jakub Białkowski – Sekretarz.

Kadencja organów Samorządu trwa dwa lata, począwszy od 1 października roku kalendarzowego, w którym odbywają się wybory. Ustępujące organy Samorządu działają do czasu ukonstytuowania się nowych organów.

odeszli

odeszli

odeszli

odeszli

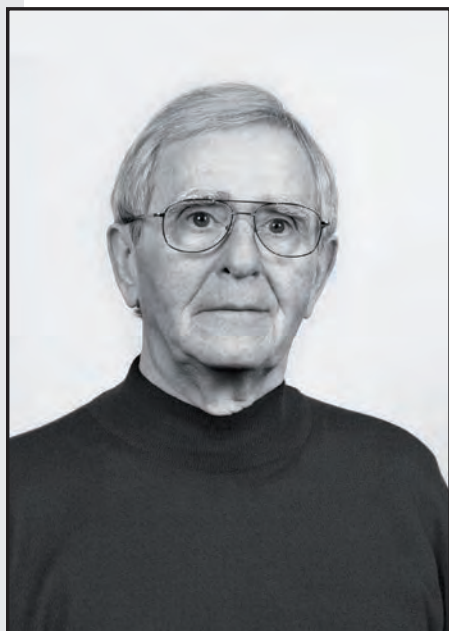
odeszli

odeszli

odeszli

odeszli

odeszli

Prof. dr hab. n. med. Wojciech T. Sawicki

Wybitny histolog. Od 1955 do 2003 roku pracownik Katedry i Zakładu Histologii i Embriologii naszej Uczelni, wieloletni Dyrektor Instytutu Biostruktury Akademii Medycznej w Warszawie, p.o. Kierownik Zakładu Mikroskopii Elektronowej Centrum Biostruktury.

Autor nowoczesnego podręcznika do histologii, redaktor i współautor mianownictwa histologicznego i cytofizjologicznego. Współtwórca nauczania medycyny w języku angielskim na naszej Uczelni. Znakomity naukowiec i nauczyciel akademicki, przyjaciel wielu roczników studentów.

Pan Profesor był odznaczony Krzyżem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski, Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia, Medalem Komisji Edukacji Narodowej oraz Nagrodami Ministra Zdrowia i JM Rektora.

Co?

Gdzie?

Kiedy?

- 14.06.** godz. 18:00 – Wykład prof. Tima Hunta
Miejsce: Centrum Nauki Kopernik, Warszawa
- 21.06.** godz. 16:00 – Konferencja Polish Scientific Networks: Science & Medicine
Miejsce: Centrum Dydaktyczne Uniwersytetu Medycznego w Łodzi, ul. Pomorska 251
- 23.06.** godz. 12:00 – Piknik WUM
Miejsce: Park Angielski, Tor Wyścigów Konnych Służewiec
- 26.06.** godz. 17:00 – Uroczysta Promocja doktorów nauk i doktorów habilitowanych I Wydziału Lekarskiego
Miejsce: Zamek Królewski w Warszawie
- 27.06.** godz. 14:00 – Uroczysta Promocja doktorów nauk i doktorów habilitowanych II Wydziału Lekarskiego
Miejsce: Zamek Królewski w Warszawie
- 29.06.** godz. 9:00 – VII Konferencja Zielarska Kobiet
Miejsce: Zielony Zakątek – Koryciny 73b
- 4.07.** godz. 12:00 – Promocja lekarzy II Wydziału Lekarskiego English Division
Miejsce: Aula A i B, ul. ks. Trojdena 2a, Centrum Dydaktyczne WUM
- 6.07.** godz. 11:30 – Czepkowanie absolwentów studiów I stopnia na kierunku pielęgniarstwo
Miejsce: Aula B, ul. ks. Trojdena 2a, Centrum Dydaktyczne WUM
- 23.07.** godz. 12:00 – Czepkowanie absolwentów studiów I stopnia na kierunku położnictwo
Miejsce: Sala Konferencyjna (poziom -1), SP Dziecięcy Szpital Kliniczny,
ul. Żwirki i Wigury 63a

